

ÇİĞDEMİM SESİ

Aylık Çevrimiçi Dergi

Sayı: 63

Haziran-2021

www.cigdemim.org.tr

ÇİĞDEMİM DERNEĞİ AYLIK ÜCRETSİZ ÇEVİRİMİÇİ DERGİ

Sahibi : Çiğdemim Derneği Yönetim Kurulu adına Fatih Fethi Aksoy

Yayın Kurulu: Dilek Yüceel, Elvan Akbay, Fatih Fethi Aksoy, M.Sinan Kayalığıl, Zuhal Yüksel

Tüm yayın hakları saklıdır. Yayımlanan yazı, görsel ve bilgiler kaynak gösterilmeden alıntılanamaz. İmzalı yazılarda görüşler yazarlarına aittir.

CORONA VİRÜSÜNDEN NASIL KORUNABİLİRSİNİZ?

Ellerinizi sık sık su ve sabun ile en az 20 saniye boyunca ovarak yıkayın.

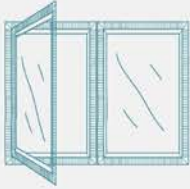
Öksürme veya hapşırma sırasında ağız ve burunu **tek kullanımlık mendille kapatın**, mendil yoksa dirseğin iç kısmını kullanın

Soğuk algınlığı belirtileri gösteren kişilerle aranızda en az **3-4 adım mesafe koyun**

Yurt dışı seyahatlerinizi iptal edin ya da erteleyin

Bulunduğunuz ortamları sık sık havalandırın

Kapı kolları, armatürler, lavabolar gibi **sık kullandığınız yüzeyleri** su ve deterjanla her gün temizleyin

Kıyafetlerinizi **60-90°C'de** normal deterjanla yıkayın

Tokalaşma, sarılma gibi **yakın temaslardan kaçının**

Ateş, öksürük, nefes darlığı gibi şikayetleriniz varsa, **maske takarak bir sağlık kuruluşuna başvurun**

Soğuk algınlığı belirtileriniz varsa **yaşlılar ve kronik hastalarla temas etmeyin**, maske takmadan dışarı çıkmayın

Ellerinizi gözlerinize, ağızınıza ve burnunuza **dokunmayın**

Hiçbir kişisel eşyanızı (havlu gibi gündelik eşyaları) **ortak kullanmayın**

Yurt dışından dönüşte **ilk 14 günü evinizde geçirin**

Bol sıvı tüketin, dengeli beslenin, uyku düzeninize dikkat edin

Merhaba,

Çevrimiçi dergimizin haziran sayısı sizlerle. Öncesinde uzun dönem basılı olarak çıkardığımız dergimizin çevrimiçi 63.sayısını sizlere sunuyoruz. Hiç ara vermeden bugünlere gelen dergimizi sürekli geliştirmeye çalışıyoruz. Bu konuda görüş ve önerilerinizi bize iletirseniz seviniriz.

İki yıla yakın süredir salgın şartlarında çalışmaya devam ediyoruz. Sizlerin de sürekli katkı vermesi, desteklemesi bizleri mutlu ediyor. İyilik kampanyalarına desteğiniz, ortaokulumuza Atatürk poster kampanyamız, eğitim desteği (burs) hesabına katkılarınız ve sokak köpekleri mama kampanyasına desteğiniz takdire şayan destekler. Ayrıca üyelerimizin aidatlarını ödeyerek gösterdiğiniz duyarlılık da çok önemli. Bu güven ve desteğiniz için bir kez daha teşekkür ediyoruz. Banka hesap numaramıza gönderim ve dernekte makbuz karşılığında yapacağınız ödemeler dışında hiçbir şekilde ve hiçbir kimseye para vermemenizi önemle hatırlatmak isteriz. Zaman zaman kapı kapı dolaşarak dernek adına yardım topladıklarını söyleyenlere asla inanmayın ve hemen 155'e ihbarda bulunun. Bizim böyle bir çalışmamız hiç olmadı ve olmaz.

Sevgili komşularımız biliyorsunuz bir süredir Şirindere Sokak Köpekleri ile ilgili çalışma yürütüyoruz. Öncelikle düzenli beslemeye sizlerden gelen destekle devam ediyoruz. Ancak destek miktarı biraz azaldı. O nedenle sizlerden mama destek hesabımıza katkınızı devam ettirmenizi rica ediyoruz. Şirindere'de kısırlaştırma çalışmaları biraz aksadı. Belediye ekiplerinin salgın yüzünden azalan personel sayısı bunda etkin oldu ama maalesef bazı komşularımızın belediye nezdinde yaptığı girişimler de bunda etkili oldu. Dernek, muhtarlık ve bizim çalıştığımız gönüllüler ile çalışılmasını istemeyen bazı sözde hayvanseverler bizi şikayet etmişler. Bu yüzden kısırlaştırma çalışmaları aksadı. Ama sorunu çözdük, en kısa zamanda kısırlaştırma çalışmalarına yeniden başlayacağız. Bu sözde hayvansever komşularımız bizi engellemeye devam ettiklerinde konuyu sizlerle de paylaşacağız. Bunların yapmak istediklerini anlamak mümkün değil. Her fırsatta bize karşı propaganda yapmaya ve bizi engellemeye çalışmaya çalışıyorlar.

Bizim baştan bugüne çizgimiz aynı. Kısırlaştırmaya hızla devam etmek, düzenli ve temiz besleme yapılmasını sağlamak. Bunun dışında bir düşüncemiz olamaz. Bizi engellemeye çalışanlar kısırlaştırmayı istemeyen birkaç kişi olmasına rağmen etkileri çok olabiliyor. Bu nedenle sizler 153'e kayıt açarak veya 153@ankara.bel.tr adresine mail atarak durumu anlatabilir ve kısırlaştırma çalışmalarının dernek ve muhtarlık ile koordineli bir şekilde hızlandırılmasını talep edebilirsiniz. Varsa irtibatta olduğunuz yetkililere de durumu aktarıp destek isteyebilirsiniz.

Salgının kontrol altına alınması ve yasakların kalkmasıyla birlikte yeniden yüzyüze etkinliklerde görüşebilmek umuduyla sağlıklı günler diliyoruz.

Sevgi, saygı ve dostlukla...

Fatih Fethi Aksoy

Çiğdemim Derneği YK Başkanı

MAHALLENİN SAKİNİ DEĞİL, SAHİBİYİZ!

ÇİĞDEMİM DERNEĞİ

Çiğdem Mah. 1551.Cadde 14-A Çankaya/Ankara

+90 312 2852047

+90 530 6609583

dernek@cigdemim.org.tr

www.cigdemim.org.tr

0507 8685770

Önce bahar dalları süsledi mahallemizi sonra leylak kokuları çevreyi doldurdu, ardından iğdeler çiçeğe durdu. Şimdi sıra ıhlamlara geldi.

Nâzım Hikmet'in Münevver Hanım'a 1957 yılı mayıs ayı sonunda "Sofya'ya bir bahar günü girdim, şekerim. / Ihlamur kokuyor doğduğun şehir." diye seslenişi gibi Çiğdem mahallesinin ıhlamur ağaçları da kokularını salmaya başladılar.

Mahallemizde ressam Hikmet Çetinkaya'yı kışkandıracak güzellikte boy veren gelincikler, birkaçı hariç, kayboldu. Yerlerini kültür bitkileri alırken, ekilen ıhlamur fidanları da çoktan boy attı. Gül Parkı'nda, Meral Yaman Okay Parkı'nda, Başkent sitesinin huzur dolu yeşil alanında ve daha birçok yerde ıhlamurların hem gümüşü hem de küçük yapraklılarına sıkça rastlıyoruz.

Gümüşü ıhlamurlar, yapraklarının bir yüzünün gümüşü andıran parlaklığıyla diğerlerinden ayrılıyor. Bu türün bir başka özelliği de uzun yıllar yaşaması. Türkiye'nin en yaşlı gümüşü ıhlamuru Giresun'un Dereli ilçesi sınırları içinde. Bu anıt ağaç, Giresun'dan yola çıkarsanız geçtiğimiz yıllarda sel felakatiyle adı haberlere konu olan Dereli'den geçip Şebirkarahisar'a giderken batınızdaki ormanlık alanda kalacak. Tamdere yaylasına yaklaşırken keskin bir virajın yakınında durup bir bilenle ziyaret etmeniz gerekir. Ben girip görme olanağı bulamadım ama kıdemine saygım nedeniyle bulunduğu yeri bu kadar ayrıntılı anlatıyorum. Ne de olsa, 900'lü yaşından yeni yıl almaya başladı.

Bu kıdemli ıhlamur ağacının fidan olduğu yıllarda Anadolu'da Büyük Selçuklu İmparatorluğu tahtında I.Rükneddin Mesud oturuyordu. I. Aleksios, Gürcülerin desteğiyle 1204 yılının Nisan ayında Trabzon'da imparatorluğunu ilan ettiği günlerde ıhlamur ağacımız 100 yaşına merdiven dayamıştı. Bölge Osmanlı hakimiyetine girdiği yıllarda 350 yaşına doğru yol almaya başlamıştı bile.

Karadeniz bölgesinde ıhlamur ağaçlarının kıdemlilerine sıkça rastlanıyor. Bunlardan biri de yaşı 600 civarında tahmin edilen Ordu ili Çatalpınar ilçesindeki. Türkiye'nin kıdemli bir başka ıhlamur ağacı ise İstanbul Emirgan sırtlarında boğaz manzarasını seyretmeye başladığından bu yana 370 yıl geçmiş. Büyük bir olasılıkla IV. Mehmed'in tahtta olduğu yıllardan kalma.

Boğazın Anadolu yakasında bir zamanlar yazar Ahmet Mithat Efendi'nin şair Nigar Hanım'ı konuk ettiği Beykoz Akbaba köyündeki ıhlamur ağacının ise 1500'lü yıllarda Yavuz Sultan Selim'in saltanat döneminden kaldığı sanılıyor.

Karadeniz sahilindeki anıt ağaçların saptanması çalışmaları tamamlanmış değil. Kısaca HES diye andığımız hidroelektrik santrali yapımı, yayla yolu inşaatı ile taşocağı katliamından kurtulanlar, gelecek kuşaklara kalacak.

Güzel ülkemizin, mahallemizin ağaçlarına, çiçeklerine hep birlikte sahip çıkma dileklerimizle.

Yıllar önce bir yazdı. Çalıştığım kuruma yurtdışından konuk bir Türk araştırmacı gelmişti. Yedi sekiz yıl sonra Türkiye'ye ilk ziyareti idi. Ankara'da birkaç hafta kalacak, yoğunlaştırılmış programla lisansüstü bir ders verecek, yapacağı üç sunumla da genç arkadaşları yeni araştırmalara yönlendirecekti. Mezun olduğu bölümdeydi ve alanında tanınmış bir akademisyen olmasına karşın mütevazı, sıcakkanlı, dost biriydi. Arkadaşlığımız ilerledikçe söyleşilerimiz uzamaya başladı. Laf döndü dolaştı ülkesindeki son haftasında yapacaklarına geldi. Çoluk çocuk ana babasının yanına, Balıkesir'e geçip oradan yurtdışına dönüş yapacaklarını öğrendim. Bunu duyunca ayrı bir sıcaklık duydum. Heyecanla benim de ana memleketimin Balıkesir olduğunu söyleyiverdim. Karşılığı anında kararlı bir sesle geldi: "Yalnız ben Bandırmalıyım.". Yıllardır ülkesinden uzakta kalmış olgun biri, yetişip büyüdüğü aynı il sınırları içinden, memleketinin havasını az çok bilen birine, şaka yollu, "Dur bakalım. Hemşeri olmamız kolay mı öyle?" demek istiyordu. Sonradan biraz kırgınlıkla düşündüm. Hocayı haklı buldum. Hemşerilik, benzersizlik yanı güçlü oldukça, özelleştikçe hoşlanılan, keyif veren bir duygu.

İnsanlar birbirine yakın durmada, yardımcı olmada seçicidir. Bunun anlaşılır nedenleri var. Kimin neyi, ne için istediğini bilmeden herkese el uzatamayız. Ya bir zarar görsek? Ama hemşerilik başka. O sözcük geçince, aklıma önce yardımlaşma gelir. Hemşerilik dayanışmacılıktır. Aynı yörenin, aynı köyün insanı, yüz yüze bakmanın getirdiği karşılıklı alışverişten ötürü müdür, tanışıklığın yarattığı bağ yüzünden midir, yoksa halden iyi anlar olmaktan mı, iyi ve kötü zamanında yan yana durur. Belki kent yaşamına bir iki kuşakta uymuş olanlara yabancı gelecek, ama yine de yerleşimlerin hemşerilik bağlarıyla belirlendiği mahalleleri bilmeyenimiz yoktur. Hele ki, şirin bahçelerinde biber kurutulan, salça kaynatılan, kışları odun sobasıyla ısınan küçük kentin gecekondularında.

Hemşerilik değer biriktirmek, değerleri olmaktır. Değer ne? En yalın tanımıyla bir anlamı olan, anlamına karşılık biçilen varlık. Güzel atasözünün bir değeri vardır örneğin. Beğenilen bir atasözünü dinleyip, anlamak için zaman ayırasımız, zor da olsa akılda tutasımız gelir. Böylece biçtiğimiz değerine uygun karşılığı veririz.

Deyimler, yemekler, türküler, alışkanlıklar, tavırlar, davranışlar.. Hemşerilik değerleri işte böyle şeylerdir. Erzurumlunun çayı, Urfalının çiğ köftesi, kuzeyin mısır ekmeği, Trakyalının "ilk H leri" yutuğu, yaren ve ferfene, o güzelim Esmerim türküsü.. Yöre kültürü deriz, ama asıl yaratılan hemşerilik bağıdır. Hiç olmayacak uzak yerde bir koku duyarsınız, aklınıza tandırı getirir, burnunuzun direği sızlar. O sizin için bir değerdir.

Hemşerilerin değerleri ortak olur. Çünkü benzer koşullarda uzun süren, aynı kodlarla davranan toplulukta uyum sağlamaya gayret ederek yaşanmıştır. Değerler, ortaklıkları yüceltilerek yerleşir. Dolayısıyla her insanın gönlünde, diğerlerinin yanı sıra hemşerilik aracılığıyla gelen az rastlanır değerler de bulunabilir. Hemşerilik, değerleri hem çeşitlendirir, hem çoğaltır.

İyi de, bunun ne önemi var ki? Değer olmuş olmamış ne fark eder? Kanımca değer, beklenen bir davranışı getirir, belirsizliği, istikrarsızlığı giderir, güven vericidir, süzölmüş bir ahlakı doğurmaya katkı yapar ve hayata duygular üzerinden büyük hazlar katar. Günümüzde bazı araştırmalar, değerlerin aşındığını ve bu yüzden toplum yaşamında nemelazımcı, benmerkezci, hırsının kurbanı kişiliklerin arttığını gösteriyor. Birbirine "sağdıç", "kirve", "yaren", "dadaş" diyen hemşeriler artık yanıtılmayacaklarına, kandırılmayacaklarına inanır. Çünkü bunlar değer verilen karakter özelliklerini anıştırır.

Hemşerilik aidiyettir. Yani kendinden bir şeyler bulmak, gerektiğinde vermeye daha yatkın olmaktır. Bile bile zararlı olmaktan kaçınmak, özenli olmaya çalışmaktır. Belki kimse Çifte Minareli Medrese oradadır diye Erzurumlu olduğunu düşünmez. Fakat, Erzurumlu olduğunu düşündüğü için, Çifte Minareli Medrese ile övünmesi, korunmasını istemesi, aidiyetini savunması doğaldır.

<https://www.gazetepusula.net/2019/08/23/sagdic-gecesi-dugunleri-renklendiriyor/> adresinden alındı

Hemşerilik bir de özgüven kazandırır insana. Kendini var ettiği, yalnız başına da olsa, duygularında dengeyi, ruhunda coşkuyu, sezgilerinde keskinliği sağlayanlardan biri o insandaki hemşerilik bilincidir. Kafası attı mı, bir memleket türküsü gelir aklına; sabrı taşacak gibi oldu mu hemşeriler arasında söylenegelen bir hikayeyi anımsar; kendini önemsiz duyumsadığında aklına hemşerileri arasındaki statüsünü getirir; bazı keyif kaçışlarını yöresinin tarhanasının kokusuyla yatıştıracağını bilir.

Modası geçmiş bir duygudaşlık mı hemşerilik? Zamanlar değişti, "Doğduğumuz yerde değil, doğduğumuz yerdeyiz." mi diyorsunuz? Neden olsun? Her şey çok sık gelip geçiyor, alışkanlıklara fırsat bırakılmıyor gibi mi? Geçenlerde saygın (çok da beğendiğim) bir toplumbilim uzmanı TV yorumcusunun söylediği gibi, hemşerilik temel haklara saygıyla, ötekine anlayış göstermeyle ve demokrasiyle çelişir mi?

Bu iş, aynı yerde doğup, büyüüp sürdürülen, tekrarlanan bir yaşamın katılığını gerektirmiyor ki. Hemşerilik her şey bir yana, bir topluluk kültürü ise, o kültürü yaratmak, elbirliğiyle güncelleme esnekliğini göstermek, yeni gelenlere tanıtip güzelliklerini aktarmakla da hemşerilik yaratılabilir. Aslında doğduğumuz yerler sık sık değiştiği için, hemşerilikten getirdiğimiz, alışkın olduğumuz değerleri eleştirir, düzeltir, başka değerlerle birleştirerek zenginleştiririz.

Fırsatlar tükenmez. Bakın komşuluk da bir tür hemşerilik. Mahallenizdeki kavşakta otomobil sürücüleri karşıdan karşıya geçen yayaya gülümseyip başını eğerek zarif hareketiyle yolu gösteriyor mu? Her sürücünün değil, ama birilerinin böyle yaptığı oluyor mu? Yaya da bu değere el sallayarak karşılık veriyor mu? Bu alışkanlığı benimsiyor, ağır ağır ve ısrarla yerleştirebiliyor muyuz? Evet ise, buyrun size Çiğdem Mahallesi hemşeriliği işte.

Kum Tefrikaları kitabı, Yapı Kredi yayınlarından 2020 yılında çıkmış. Ömür İklim Demir'in ikinci kitabıdır. Yazar Murat Gülsoy'dan dersler almış ve destek görmüş.

İstanbul'un Kurtuluş semtinde büyümüş olan Mithat'ın ailesi, okul tatillerinde halası Yurdanur Hanım'ın Üsküdar'daki evine giderlermiş. Annesi ve babasını erken kaybeden Mithat, lise sonrası tıp okumuş. Doktor olunca da Suruç ilçesine tayini çıkmış. Halasının evinde kaldığı günlerde Yurdanur Hala'sının eşi Şevket Kemal Bey'in günlüklerini bulur. Suruç'ta Edebiyat öğretmeni Murat Hoca ile arkadaş olur. Eski Türkçe ile yazılı bu günlükleri tercüme etmesini ister Murat Hoca'dan.

6 Şubat 1914 tarihinden itibaren tercüme etmeye başlar. Tarihlerin yanında yer belirtilmektedir. Ayestefanos'un Yeşilköy'ün eski adı olduğu belirtilmiştir.

Şevket Kemal uçuş komutanıdır ve aynı zamanda tecrübeli bir pilottur. İstanbul ile İskenderiye arasında uçulacaktır.

Sefer güzergâhı İstanbul, Eskişehir, Afyon, Konya, Ulukışla, Adana, Halep, Humus, Beyrut, Şam, Kudüs, El-Ariş, Port-Said, Kahire ve İskenderiye'dir.

Fransız yapımı iki uçaktan birinde Fethi ve Sadık Beyler diğerinde ise Nuri ve İsmail Hakkı Beyler olacaktır.

İki uçak da yollarda farklı yerlerde kaza geçirirler ve pilotlar hayatlarını kaybederler.

Şevket Kemal Bey yanına marangozları alır ve gemi yolculuğuyla Suriye çöllerine varır. Burada yaşadığı çeşitli zorluklar sonrası o da genç yaşta hayata veda eder. Günlükleri ve diğer eşyaları İstanbul'a gönderilir ve eşi Yurdanur Hanım'a teslim edilir.

Ölen şehit pilotlarımızın anısına İstanbul-Fatih-Saraçhanebaşı'nda, Fatih parkında: 1916 yılında bitirilen "Teyyare Şehitleri Anıtı" bulunmaktadır.

Kitapta adı geçen Meğri, bugünkü Fethiye'nin Osmanlı dönemindeki adıdır ve şimdiki adını Fethi Bey'den alacaktır.

Kitap okuyan bir insanın anlama ve algılama kapasitesi hiç kitap okumayan bir insana oranla %60 daha fazladır.

Okumak beyni hantallıktan kurtaran en güçlü ilaçtır.

Narayama Türküsü adıyla bir film seyrettim. 1983 yılı Japon yapımı, 1956 yılında Japon yazar Shichiro Fukazawa tarafından yazılan roman, Narayama Bushiko adıyla yayınlanmış. 1958 yılında romanın filmi ilk defa çekilmiş. Benim seyrettiğim 1983 yapımı olanıydı. Japonya'da İkinci Dünya Savaşı sonrası, kıtlık başlamış. ABD'nin attığı atom bombası sonrası pirinç tarımıyla beslenen köylüler, üretim yapamayınca kıtlık baş göstermiş. Her köy ve şehir kendine göre kıtlıkla mücadele ederken Narayama Dağı civarında Obasuta köyündeki insanlar topluca karar alarak yetmiş yaşına gelen yaşlı kadın ve erkekleri Narayama dağına ölüme terketme töresi başlatırlar. Üretme gücü kalmamış yaşlıların gençlerin besinlerine ortak olmamasını ve gençlerin hayatta kalmasını sağlayacaklarını düşünürler.

Filmin kahramanı Orin Ana 69 yaşındadır, üretme gücü olmasına rağmen Narayama dağına bırakılmak ister. Önce dul kalan büyük oğlunu yakınındaki bir köyde dul olan bir kadın ile evlendirir. Artık Narayama Dağı'na ölüme huzur içerisinde gitmeye hazırdır. Orin'in günü tamam olunca büyük oğlu annesini sırtına alarak uzun bir yürüyüşün sonunda Narayama Dağına götürür. Narayama Dağı'nın zirvesi ürkütücüdür. Etraf sayısız insan iskeleti ile doludur, her kayanın tepesinde leş yiyen kuşlar tünemiştir. Oğul Tatsuhei annesi Orin'i orada bırakıp, kural gereği arkasına bakmadan üzüntü içinde geri dönerken birden kar yağmaya başlar. Oğlu annesinin şanslı olduğunu düşünür, çünkü şiddetli soğuktan ölmesi uzun sürmeyecektir. Köye döndüğünde yeni eşi, 70 yaşına geldiklerinde onların da gideceği yerin orası olduğunu söyleyerek onu teselli eder.

Dünya'daki kıtlığın savaşlar haricinde bir sebebi de çekirge ve böcek istilalarıdır. En son çekirge göç yolu üzerinde Afrika'nın doğusundaki Madagaskar adasında 2012- 2014 arası 3 yıl süren çekirge istilası olmuş ve kıtlık baş göstermiştir.

Tarihte 1802 Adana çekirge istilasında mahsul kalmamış, kıtlık olmuştur. 1826 Beyşehir, 1828 Bergama ve 1846, 1869 Kıbrıs çekirge ve böcek istilaları insanları göçe zorlamıştır. 1851 yılında Kütahya, Aydın, Uşak ve Ayvalık kazasına bağlı köyler ile Şam taraflarında çekirge sürülerinin ürüne zarar verdikleri görülmüştür. Şam'daki istila 1852 yılında da görülmüş, bunun üzerine bölgeye asker gönderilerek halk sıkıntıdan kurtarılmıştı. Ayrıca, çekirgeyle mücadelede başarılı olanları ödüllendirmek amacıyla iftihar madalyaları verilmiştir. Çekirge istilasıyla mücadelede, "çekirge düşmanı" olarak adlandırılan sığırcık kuşları da kullanılmıştır.

1862'de Urfa ve Halep taraflarında görülen çekirge istilası, bölgede zahire kıtlığına yol açmıştı. Önlem olarak da devlet, halkın ihtiyacını karşılamak amacıyla başka bölgeden buraya hububat nakledilmiştir.

1864'te Selanik civarında 1868'de ise Aydın sancağında ortaya çıkan çekirge istilası zirai mahsul üzerinde zarara yol açmıştı. 1881 yılı yazında ise, Ankara vilayeti büyük bir çekirge istilasına maruz kalmış. Vilayete bağlı Yozgat, Kırşehir ve Kayseri sancaklarındaki bütün mahsulü çekirge sürüleri yok etmiştir.

Birinci Dünya Savaşı'nın hemen öncesinde, 1914 baharında Kırşehir ve yöresinde bir çekirge istilası daha yaşandı. Yörede hiçbir ürün bırakmayan çekirge istilası, hayatı alt üst etmiştir. Halkın bir kısmı göç etmiş, göç edemeyenlerden bir çoğu ise ölmüştür. Binlere hayvan da telef olduğundan, büyük maddi kayıplar yaşanmış ve istilanın ekonomik-sosyal etkileri yıllarca sürmüştür.

Çekirge istilaları, I.Dünya Savaşı yıllarında da yoğunlukla sürmüştür. İngilizlerden aldıkları destekle Osmanlı'ya karşı isyan eden Hicaz Emiri Şerif Hüseyin'in kuvvetleri, Medine'yi üç aydır savunan Osmanlı kumandanı Fahreddin Paşa ve askerlerini kuşatma altına almışlardı. 1918 yılı sonlarında yiyecekler de tükenince, Osmanlı askerlerinin imdadına çekirge sürüleri yetişti ve böylece direnişlerine devam ettiler.

www.iyimiboyle.com/anadolu-ve-osmanlida-cekirge-ve-bocek-istilari.html

1939- 1945 yılları arası II. Dünya Savaşı başta Avrupa'yı etkilemiş, kıtlıklar meydana gelmiştir. Türkiye'de 1940'da Milli Koruma Kanunu ile bir nevi olağanüstü durum ilan edilmiş oldu. 1942 yılı Ekmek Karnesi uygulamasının başlatıldığı tarihti. Zira stoklar tükenmek üzereydi, iştahı kontrollü sağlamak için bu yöntemle başvuruldu. Yunanistan'dan gelebilecek bir Alman saldırısı için Trakya topraklarına Türkiye asker yığınağı yaptı. Böyle olunca ekili alanlara ekim yapılamadı ve kısmi kıtlık başladı. Aynı durum

Kıbrıs savaşı sırasında da oldu.

Annem memleketi Kırklareli'nde o yıllarda çok kıtlık çekildiğini defalarca anlatmıştır. Savaş sonunda ve daha sonraki yıllarda iktidara gelen muhafazakar partiler, ki halen iktidardalar. Çok kere II. Dünya Savaşı yıllarındaki kıtlığını siyasi malzeme olarak kullanmışlardır. Halkını savaşa sokmayan rahmetli İsmet İnönü'nün kötü anılmasına neden oldular. Halbuki büyük bir iş yaptığını hala anlamayan nesiller var.

1845 yılında İrlanda'da büyük bir kıtlık yaşandı. Osmanlı bir gemi patates İrlanda'ya gönderildi.

Mustafa Balbay'ın son günlerdeki yazısından kısa bir pasaj;

"Savaş, salgın, kıtlık...

Savaşlar hep gündemimizde ama savaşların kaderini de çoğunlukla salgın ve kıtlık belirledi.

Napolyon 500 bin kişilik orduyla Rusya'yı ele geçirmek üzere yola çıktı. Moskova önlerinde 30 bin kişi kalmıştı!

Birinci Dünya Savaşı'nın beklenenden erken bitmesinin nedeni İspanyol gribiydi. Savaşta sivil-asker 20 bin kişi öldü. İspanyol gribinden 50 milyon.

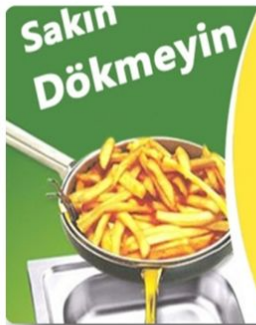
14. yüzyılda Avrupa'daki büyük veba salgınında 100 milyon kişi öldü. Avrupa 14. yüzyıl nüfusuna 18. yüzyılda ulaştı. Ölümler sonucu yükselen kıtlık ve açlık köle arayışına yönelik savaşları getirdi.

16. yüzyılın hemen başında İstanbul'u kasıp kavuran veba 100 bin nüfuslu kentte 25 bin kişiyi öldürdü. 18. yüzyılda yeniden vebanın kısılcasına giren İstanbul'da nazırlıklara bir de Karantina Nazırlığı eklendi.

Son salgın Koronavirüs mü olacak, yoksa başkalarını da bekleyelim mi?

Bitkisel atık yağların zararları:

Bitkisel atık yağları, lavabolara döktüğümüz zaman,

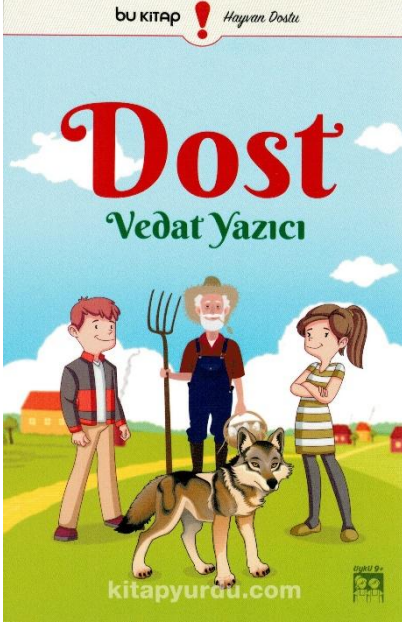

**1 Litre
Atık Yağ
1 Milyon
Litre Suyu
Kirlendirir**

**Atık
yağlarınızı
derneğimize
getirebilirsiniz**

Atık yağlar, evsel atık su kirliliğinin %25'ini oluşturur.

Bu ay çocuklar için Vedat Yazıcı'nın "Dost" kitabını tanıtmak istiyorum.

"Dost" kitabı iki öykü içeriyor. Her iki öykü de çocuklarla köpeklerin dostluğundan söz ediyor. Doğa, hayvanlar, arkadaşlar ve aile bireyleriyle ilişkiler sevgiyle işlenerek verilmiş. Çocukları duygulandıracak, yaşadığı coğrafyayı anlatacak bir kitap.

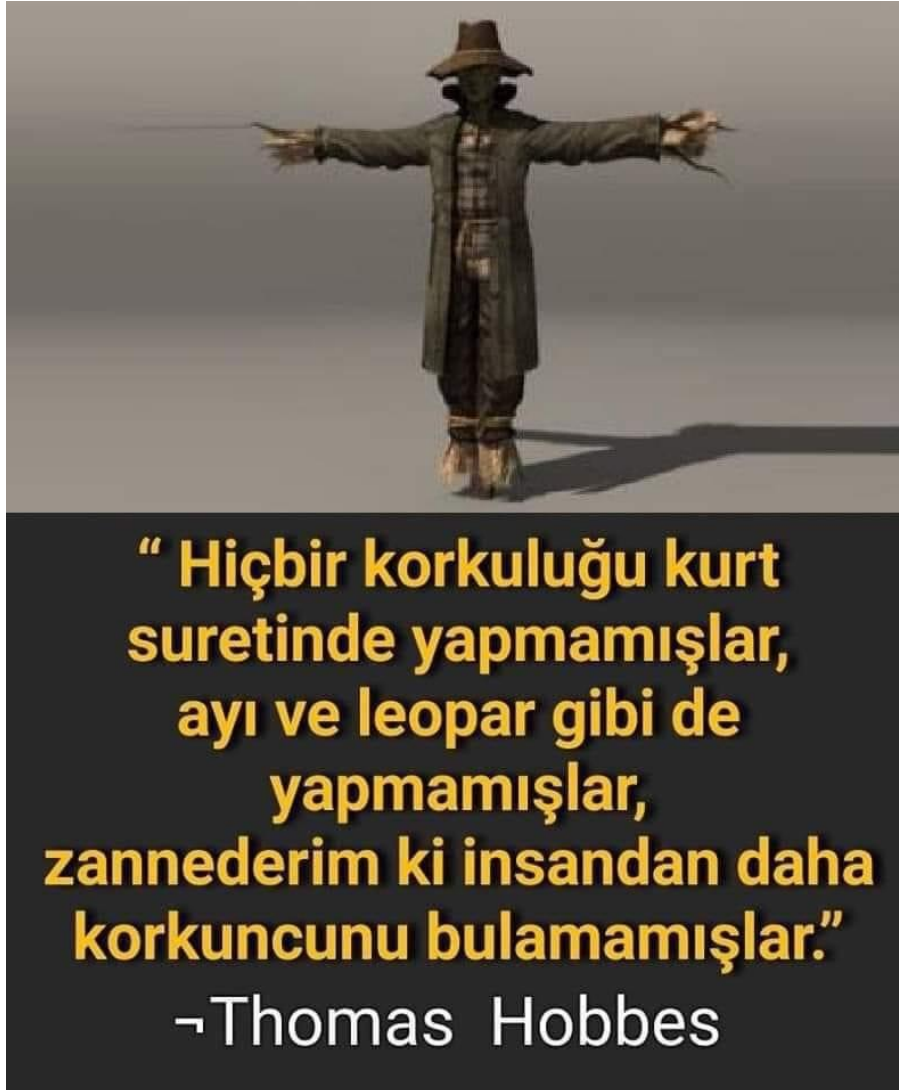
Öykülerde tatlı bir gerilim hissediliyor. Yazar ipuçlarını çok iyi saklamış, sonucu sezdirmiyor. Okurun ilgisini sonuna kadar canlı tutuyor.

Öyküleri okurken tanıştığımız hayvanları ben de sevdim. Sadece hayvanları değil, bitkileri ve insanları da.

Yazar kitaplarında Türkçeyi doğru ve özenli kullanmış. Ayrıca Türkiye'nin farklı yörelerini ve oradaki yaşamları kitaplarına iyi yansıtmış.

Çocuklar bu kitabı okurken yeni bilgiler edinip güzel duygular yaşayacaklar.

Okumak isteyenler için Dost kitabının kütüphane numarası 24534'dir

**" Hiçbir korkuluğu kurt
suretinde yapmamışlar,
ayı ve leopar gibi de
yapmamışlar,
zannederim ki insandan daha
korkuncunu bulamamışlar."**

-Thomas Hobbes

TEŞEKKÜRLER

Sokak hayvanları konusundaki çalışmalarımız ve önceki bilgilendirme notlarını web sayfamızdan takip edebilirsiniz. https://www.cigdemim.org.tr/?page_id=13579

Konuyla ilgili 22 Nisan'da yaptığımız bilgilendirme toplantısının sunumuna da web sayfamızdan ulaşabilirsiniz.

Havaların düzelmesi ve belediye ekiplerinin çalışmaya başlamasıyla birlikte kısırlaştırma çalışmalarına hız vermeye çalışacağız.

Bu süreçte düzenli besleme yapmaya devam etmek için desteğinizi bekliyoruz. Katkılarınızı aşağıdaki banka hesabına gönderebilirsiniz. Hepinize katkı, destek ve güveniniz için teşekkür ediyoruz.

**HESAP NUMARAMIZ : Çiğdem, Eğitim, Çevre ve Dayanışma Derneği
(mama desteği)**

T.İş Bankası Ankara Çukurambar Şb. 4379 – 0161669

IBAN : TR320006400000143790161669

İletişim: dernek@cigdemim.org.tr 05078685770

**MAYIS AYINDA MAMA DESTEĞİNDE
BULUNAN KOMŞULARIMIZA TEŞEKKÜR
EDİYORUZ**

AYŞE GÜLAY TOKSÖZ	HANDAN HAKTANIR
BİLGE KARABULUT	HİLAL TÜRKMEN
BİLGE SAY	İSLAM CUMHURİYET
CENK BURAY ALTAY	LEVENT FİLYOS
EMİNE İFFET ŞAHİN	MELODİ PAK
FATMA ALEV AKMAN	NURAY ARI
FATMA ELİF ŞEN	OYA ÖZDİKMEN
FATMA SERAP ÇINAR	ÖZLEM BAŞABAK
FİLİZ KOLCU	SERPİL YARKIN
FUNDA ÇELİK	ŞERAFETTİN CANAZ
GONCA POLAT	YEŞİM AKDOĞAN
GÜLBEN DUMAN	ZK

Üniversitenin ilk günleriydi.

Şoför "Atatürk Çocuk Yuvası için Gazino durağında ineceksin abla" dediğinde, fanusta yaşayan bir lojman çocuğu olarak Keçiören diye bir semtin varlığından bile bihaber olan bendeniz, "Eyvah" dedim, "gazino durağı!?! " (Yeşilçam filmleriyle büyüyen bir neslin evladı olarak gözümün önüne gazozu attığı ilaçlarla Nuri Alço ve ekürisi tecavüzcü Coşkun geldi haliyle. Gençliğin cehaleti işte naparsınız🤔)

7 sene bir tek gün bile erinmeden gittim geldim o yolları, büyük bir mutlulukla hem de.

Vladimir Kush

Annesini hiç tanımamış ya da daha yürümeye yeni başlamışken ondan ayrılmak zorunda kalmış o çocuklarla haftada 2 gün birlikte olurduk. Özellikle banyo günlerinde mutlaka orada olurum. Bitlenmesinler diye gazla yıkanan kısıcık kesilmiş saçlarının üstünden sabunla şöyle bir geçilirdi en sonunda. Elimde kurutma makinesiyle beklerdim çıkışlarını. İp gibi dizildikleri o kurutma sırası bitmek bilmezdi biliyor musunuz. Anne şefkatine, dokunulmaya, saçlarının okşanmasına aç o çocuklar, ıslatır saçlarını tekrar girerlerdi sıraya. Hiç bozuntuya vermeden bir daha kuruturdum saçlarını.

Özellikle kız çocuklarının en sevdiği şey kendilerinde olmayıp bende olan uzun saçlarla oynamaktı. Bu esnada hem duyguları hem de bitleri paylaştık onlarla😊

Bir gün, daha önce hiçbir gönüllüye nasip olmayan bana nasip oldu. Hocaların eşsiz gayretiyle yönetimden izin koparmayı başardım. Yuva tarihinde ilk kez bir gönüllü olarak onlarla sabahlayacaktım!

O gece, 5er dakika da olsa, anasız hayatlarında ilk kez, yapayalnız uyudukları yataklarında, küçücük bedenlerini sevgiyle saran, uyumadan önce saçlarını okşayan biri olmuştu.

Uzunca bir "iyi uykular seremonisi" sonrasında televizyon odasındaki uzun koltukta aldım yerimi. Gözlerim ağır ağır kapanırken, küçük bir karartı gördüm odanın kapısında. Yerde sürüdüğü battaniyesiyle favori çocuklarımdan Murat duruyordu kapıda. "Nolur" dedi "Ben senin yanında uyuyayım bu gece..." Gözlerim nemli, "Tamam" dedim fısıldayarak "Gel hadi". Tam kucağıma yatmıştı ki bir karartı daha göründü kapıda, sonra bir tane ve bir tane daha.

"Keşke" dedim "8 bacağım olsaydı, her birine birini yatıracak ve 8 elim olsaydı her birinin başını okşayacak".

Şu hayatta anne kokusunu bir kez bile içine çekemeden, hiç çocuk olamadan yaşama tutunmaya çalışan yuva çocuklarını hatırlatmak istedim size.

Annesini sonsuzluğa uğurlamış dostlara demek istedim ki unutulamayan, paha biçilemeyen anılarıyla onlar VARLAR!

Ruhları şad, mekanları cennet olsun her birinin.

Öncelikle;

Anacığını hatıralarıyla yaşarken, kendi de çocuğuna, yeğenine, kardeşine ana olanların ve çocuğuna ana şefkati gösterebilen güzel adamların,

Sonra

✱Bebeklik çağında çocuğuna fazladan bir tane daha nohut tanesini yedirebildiği için doğurmuş kadar rahatlayan,

✱Çorbasını karıştırırken "dikkatli oku bak, yanlış değildir diyor soruda" diye kaşıyla gözüyle çocuğuna ödevini layıkıyla yaptırmaya çalışan,

✱İşlerini gecenin saat 1'inde bitirip, sabahın 7'sinde "Anneee halamın aldığı pembe şortlu barbimi gördün mü?" sorusuyla tatlı uykusundan uyanan,

✱Ateşi 39'un üzerine çıkacak mı endişesiyle 2 saatte bire alarmini kuran,

✱"Ben çok aç değilim bu akşam" diyerek kendi tabağına almadığı pirzoladan arta kalanları, çocuğu kalktıktan sonra onun tabağından yiyen,

✱Güneşte yanmasın diye çocuğunu Kırkpınar güreşlerine katılacakmış gibi yağlayıp, kendi istakozu dönen

ve daha nice nice tatlı handikaplara göğüs geren cefakâr annelerin,

En son olarak da,

Yuvaradan uçup gidiyor gibi görünmekle birlikte bir süre sonra arka kapıdan çoğalarak gelen evlatlarının çocuklarına da analık yapan saygıdeğer anaların MUTLULUKLARI, SAĞLIK LARI VE NEŞELERİ DAİM OLSUN.

Andrei Popov

ATIK İLAÇLARINIZI, MAHALLEMİZDE, ATRİUM İŞ MERKEZİNDE YENİ GÖKKUŞAĞI ECZANESİNE BIRAKABİLİRSİNİZ!

Herkesin karnabahar pişirdiği bir tarifi vardır. Ben de benim tarifimi sizinle paylaşmak istiyorum.

Önce kıyma, havuç, soğan, sarımsak, domates ve biber salçası yağda kavrulur. Sonra tuz, pul biber, karabiber, tarçın ve maydanoz ilave edilerek harç hazırlanır.

Karnabaharlar çiğ olarak tencereye dizilir. Üzerine harç dökülür. Az su ile karnabaharlar yumuşayınca kadar pişirilir.

Yumuşayınca üzerine bir çay bardağı süt ile çırpılmış 3 yumurta dökülür. 10-15 dk. kadar pişirilir. Sonra börek gibi kesilerek servis yapılır.

Not:

1. Harç ne kadar bol olursa o kadar güzel olur.
2. Süt ve yumurta miktarını artırırsanız börek gibi daha kalıplı olur.

Afiyet olsun.

Geçen sayıdaki
bulmacanın çözümü

$$5+5+5= 550$$

$$54+5+5 = 550$$

KÜÇÜK KOMŞULARIMIZDAN RESİMLER

Pelin Cebbari
İşçi Blokları Mah. Hilal Apt.
(8 yaşında)

(Akrilik boya)

(Pastel boya)

Bu sayfamızda küçük komşularımızın resim, şiir, öykü gibi yapıtlarını sizlerle paylaşıyoruz.
Yayınlanmasını istediğiniz bilgileri ve fotoğrafları dernek@cigdemim.org.tr adresine bekliyoruz.

KÜÇÜK KOMŞULARIMIZDAN RESİMLER

Arven Bülbül
Gökkuşığı Sitesi
(6 yaşında)

Rock grubu
(Keçeli kalem)

Sakar kimyacılar
Yanlış bir deney
yapmışlar.
Sonuçta bir
patlama olmuş!
(Keçeli kalem)

Bu sayfamızda küçük komşularımızın resim, şiir, öykü gibi yapıtlarını sizlerle paylaşıyoruz.
Yayınlanmasını istediğiniz bilgileri ve fotoğrafları dernek@cigdemim.org.tr adresine bekliyoruz.

KÜÇÜK KOMŞULARIMIZDAN ÖYKÜLER

VİRÜSLÜ TATİL

Kavin Yurt – Işık Apt. (11 yaşında)

Merhaba hikayeme size bir şey söyleyerek başlayacağım. Ben tatil yaklaştığı için ilk defa heyecanlı değilim. Neden mi söyleyeyim. Tam iki nedeni var.

Dördüncü sınıftayım ve bu yaz ilkokulmdan ayrılıyorum. Hem de üçüncü ve dördüncü sınıfta arkadaşlarımla dolu dolu oynayamadan.

Virüs yani bizi bu duruma sokan varlık, mahalledeki arkadaşlarımla oynamayı, yılbaşını ve doğum günü partilerini birlikte kutlamayı büyük bir hayal haline getirdi. Arkadaşlarımla havalar sıcakken oynamak istiyorum.

Bence bu nedenler tatili iple çekmemem için iki neden.

Sonraki ay görüşürüz.

MELODİ VE MÜZİK

Neva Yurt – Işık Apt. (11 yaşında)

Bir varmış bir yokmuş. Evvel zaman içinde kalbur saman içinde, çok mutlu ve müziği çok seven bir kız varmış. Adı Melodi'ymiş. Melodi piyano çalmayı biliyormuş. Ama daha bir sürü çalgı öğrenmek istiyormuş. Günü birinde Melodi bir gün karşı apartmanda bir kızla tanışmış adı da Rengin'miş. Rengin de aynı Melodi gibi müziğe bayılan biriymiş. Melodi ile Rengin konuşurlarken Rengin'in annesi gelmiş ve "Kızım hadi gel öğretmeninin senden çalıştığın ukulele parçasını istiyor" demiş. Melodi çok şaşırmış. Çünkü ukulelenin ne olduğunu bilmiyormuş. Rengin geldiğinde ukulelenin ne olduğunu sormuş. Rengin bir müzik aleti olduğunu söylemiş. Melodi Rengin'e müzik sevgisini ve çalgıları tanımak istediğini söylemiş. Rengin hemen "Benim annem müzik öğretmeni, bana annem öğretti ukuleleyi" demiş. Melodi buna çok sevinmiş ve Rengin'e "Annen bana ukulele öğretebilir mi acaba?" diye sormuş. Rengin hemen annesine gidip arkadaşının ukulele öğrenmek istediğini söylemiş. Rengin'in annesi bunu duyunca çok mutlu olmuş ve kabul etmiş. Rengin hemen aşağıya inip annesinin kabul ettiğini ve yarın başlayacaklarını söylemiş.

Melodi bunu duyunca çok mutlu olmuş. Hemen eve gidip annesine söylemiş. Annesi de çok mutlu olmuş bu habere. O gün geldiğinde Rengin ile aşağıda buluşmuşlar. İkisnin de anneleri birbirleriyle tanışmışlar ve Rengin'in annesi Melodi'ye bir tane ukulele vermiş. O gün başlamışlar ukulele derslerine. O günden beri Melodi ukulele derslerini hiç kaçırmamış. 2. dersinde hemencecik bir türkü öğrenmiş. Hey Onbeşli Türküsü. Melodi hiç olmadığı kadar mutlu olmuş.

Bu sayfamızda küçük komşularımızın resim, şiir, öykü gibi yapıtlarını sizlerle paylaşıyoruz. Yayınlanmasını istediğiniz bilgileri ve fotoğrafları dernek@cigdemim.org.tr adresine bekliyoruz.

KISIRLAŖTIR • AŖILAT • YAŖAT

Peki kedi ve köpekler neden kısırlaŖtırılmalıdır?

KısırlaŖtırma sokak hayvanlarıNIN sorununu ortadan kaldırır.

İFTLEŖMEK İÇİN KOKU BIRAKMA
AZALIR

GEZİNME & KAÇMA
AZALIR

SİNİRLİLİK & SALDIRGANLIK
AZALIR

KANSER & HASTALIK RİSKİ
AZALIR

PLANSIZ POPÜLASYON
AZALIR

YAŖAM SÜRELERİ
ARTAR

SAHADA ALIŖAN STK'LARIN
BAŖA ÇIKMAYA ALIŖTIĐI AMA
SADECE ONLARIN GÖRÜP SİZLERİN
GÖRMEDİĞİ TRAYMALARIN
ÖNÜNE GEÇER

TRAFİK KAZASINA MARUZ KALAN,
YARALANAN, CAN EKİŖEN
HAYVAN SAYISI
AZALIR

ORMANA YA DA BAKİMEVLERİNE
TERKEDİLME ÇÖZÜM OLARAK
KARŖIMIZA
ÇIKMAZ

KısırlaŖtırılmamıŖ bir çift köpek ve kısırlaŖtırılmamıŖ yavrularının 6 yılda yaklaşık zincirleme üreme sayısı;

1 yılda **16** 2 yılda **128** 3 yılda **512** 4 yılda **2,048** 5 yılda **12,288** 6 yılda **67,000**

haytap.org

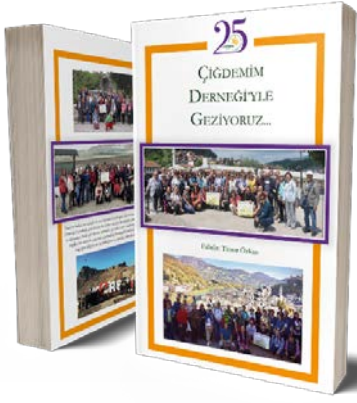

HAYTAP

HAYVAN HAKLARI
FEDERASYONU

YaŖam ellerinizde

“ÇİĞDEMİM DERNEĞİ İLE GEZİYORUZ” KİTABI YAYINLANDI

Derneğimizin düzenlediği gezilere katılan üyelerimizin, bu gezilere ait anı ve izlenimlerini anlattıkları yazılar kitap oldu.

Editörlüğünü gezgin ve gezi yazarı **Timur Özkan**'ın yaptığı kitapta 12 yazarın 37 gezi yazısı yer aldı. Bu vesileyle gezi yazılarını paylaşan üyelerimiz **Aytül Aksungur, Dilek Yüceel, Elvan Akbay, F.Buket Polat, Fatih Fethi Aksoy, Filiz Doğanay, Gönül Öner, M.Demet Yücelgen, Nefise Eke, Timur Özkan, Turhan Demirbaş ve Vecdi Sevig**'e teşekkür ederiz.

Derneğimizin 6. yayını olarak Alter Yayıncılık tarafından yayınlanan kitabımızın kapak tasarımı **Utku Çetin** yaptı.

Çiğdemim Derneği'yle Geziyoruz adıyla yayınlanan kitabımız yurtdışı, yurtiçi ve Ankara gezilerimizden olmak üzere üç bölümden oluşuyor.

Çiğdemim Derneği Y.K. Başkanı **Fatih Fethi Aksoy**'un önsözü ve gezilerimiz düzenleyen **Haşim Ağca**'nın “Çiğdemliler ile Gezi Yapmanın Ayrıcalığı” başlıklı yazısıyla başlayan 240 sayfalık kitapta; yurtdışı gezilerinden 3, yurtiçi gezilerinden 27 ve Ankara gezilerinden derlenen 7 yazı okunabilir.

Bugüne kadar gerçekleştirdiğimiz tüm gezilerin tarihli listeleri ile bu gezilere ait basında çıkan haberlerin yer aldığı kitap; derneğimizin 25 yıllık etkinliklerini özetleyen “Çiğdemim Derneği 25 Yaşında” başlıklı bölümle sona eriyor.

Pandemi nedeniyle bir süredir gezilerimizi gerçekleştiremiyoruz. Bu kitapla önceki gezileri ve anıları komşularımıza hatırlatmak istedik. Kitabı 10 lira bağış karşılığında derneğimizden, kütüphanemizden veya muhtarlığımızdan satın alabilirsiniz.

ARAMIZA HOŞ GELDİNİZ

Mayıs ayı içerisinde üyelik başvurusunda bulunan ve Yönetim Kurulumuz tarafından üyeliği onaylanan **Gökçen Yıldız'a** aramıza hoşgeldiniz diyor, bu gönüllü desteklerinden dolayı teşekkür ediyoruz.

Henüz üye olmayan komşularımızı da aramızda görmek istiyoruz. Üye formunu doldurup bir fotoğraf vermeniz yeterli. Yıllık üyelik aidatımız 30 TL.dir. (18-25 yaş gençler için 1 TL.)

Üyelik kartlarınızı derneğimizden alabilirsiniz. Üye kartı olmayan üyelerimiz bir fotoğraf bırakırlarsa kartları hazırlanacaktır.

Üyelik aidatlarınızı ve her türlü bağışınızı makbuz karşılığında derneğimize ödeyebilir veya aşağıdaki hesap numarasına gönderebilirsiniz.

T.İş Bankası Ankara Çukurambar Şubesi 4379 – 0001560
IBAN NO: TR73 0006 4000 0014 3790 0015 60

Mayıs ayında aidat ödemelerini yapan aşağıdaki üyelerimize teşekkür ediyoruz.

Abidin Taşkıran	Emine Şebnem Avcıoğlu	Mefharet İnci Eldem	Salim Özkan
Ahmet Koray Dağtekin	Eray Özgüler	Mihriban Sezen	Semiha Bayram
Ahmet Yenginal	Fatma Buket Polat	Mukadder İlhan	Serap Müfettişoğlu
Asiye Belovacıklı Akçam	Fazilet Ünsal Eliaçık	Mustafa Türker	Seval Tanık
Aydın Çelebi	Ferhat Akıcı	Muzaffer Aysun Arıca	Sevim Akyol
Ayla Demir	Filiz Doğanay	Münire Serpil Yarkın	Suzan Bayraktaroğlu
Aysun Akman	Halil Nevruz	Nazmiye Akdeniz	Şemsinur Kızıldağ
Aytül Aksongur	Harun Tanık	Neriman Hızal	Şeref Tiftik
Bekir İçel	İlkan Alkurt	Nermin Erul	Tanju Çetin
Belgin Dağlı	İsmet Yılmaz	Nihan Gider Işıkman	Yasemin Sönmez
Bülent Batur	Koray Kadaş	Nurcan Poyraz	Zafer Baykurt Emiroğlu
Ebru Poyraz	Mahmut Taşeri	Nurcan Yenginal	Zafer Sönmez
			Zeynep Funda Çelik

İsraili tarihçi ve yazar Yuval Noah Harari'nin yazdığı “Hayvanlardan Tanrılara – Sapiens” adlı eseri, uzun bir zamandır kitabevlerinin en çok satanlar listesinde, insanlık tarihine meraklı okuyucuların da “başucu kitabı” olarak evlerinde yerine aldı. Yalın ve akıcı anlatımı, tarihi olay ve olgulara bakış açınızı ters düz eden perspektifiyle, her bir sayfada okuduklarınızı, aklınızda en sevdiğiniz yemeği, ilk kez gittiğiniz bir restoranda, farklı bir hünerli elin lezzetiyle tatma hissini uyandırıyor. Kitabı tanıtan ve okumaya teşvik eden bu giriş bölümünü bir kenara bırakarak, yazının devamının bir kitap tanıtımından çok, kitapta yer alan bir alt başlığın ve içeriğinin sorgulanmasına adım adım geçebiliriz.

“Tarihin En Büyük Aldatmacası” adını taşıyan bu başlık ve içeriğinde, yerleşik hayata geçişle beraber, avcı-toplayıcı insan (Sapiens) topluluklarının, daha güvenli, daha düzenli, daha monoton bir yaşama geçerken, aynı zamanda bedensel sağlıklarını günden güne nasıl bozduklarına ve bu kronik rahatsızlıklarını bize nasıl miras bıraktığına dikkat çekiliyor. Bu nedenle karşılaştırmalı bir bakış açısıyla, sorgulayıcı bir tutumla avcı-toplayıcı insanlar ile Tarım Devrimiyle yerleşik yaşama geçiş yapan insanların beden sağlıklarını incelemek gerekir.

Avcı-toplayıcı insanların en büyük güvenlik sorunu, elbette ki avlamak istedikleri hayvanlar tarafından saldırıya uğrayarak yaralanmaları veya hayatlarını kaybetmeleriydi. Bazen topladıklarını bitkilerin veya otların, insan sağlığına zararlı olduğunu bilmeden tüketerek de hastalanabiliyor veya ölebiliyorlardı. Ancak sapiens, bu durumda çok az sayıda insan kaybediyor, gün geçtikçe bitkileri daha iyi tanıyor ve daha az zarar görüyordu. Tarım Devrimi insanları bu noktada size daha güvende bir hayat yaşıyor gibi gelebilir. Ancak, avcı-toplayıcı insanlar, başka bir avcı-toplayıcı gruba karşılaştığında, yanında bulunan birkaç parça eşya ile kaçabiliyor, saklanabiliyor, izini kaybettirebiliyorken, Tarım Devrimi ile toprağa bağımlı hale gelen insanlar, başka bir grubun saldırısına uğradığında, yaşam alanını korumak zorunda kalıyor, bu savaşta yaralanabiliyor ve ölebiliyordu. Avcı-toplayıcılar daha uzun saatler uyuyorken, tarım insanları günün ilk ışıklarıyla beraber topraklarıyla ilgilenmek zorunda kalıyordu, üstelik akşamın geç saatlerine kadar. Avcı-toplayıcılar sürekli göçebe durumunda olduklarından farklı bitki ve hayvan besinleri tüketebiliyorken, tarım insanları sürekli olarak aynı tip besin kaynaklarını tüketiyordu. Hasat yapılamadığında veya yeterli olmadığında ise açlık ortaya çıkıyor, hastalıklar ortaya çıkıyor, sapiens daha kötü besleniyor, zayıflıyor, bağışıklığını kaybediyordu. Günümüz pandemisinde, virüsün bulaşma hızını azaltmak ve virüsten korunmak için evde kalmamız gerekiyor. Tarım toplumunda da benzer bir durumda, bir bölgede salgın bir hastalık başladığında, herkes aynı alanda yaşadığı ve toprağını terk edemediği için hastalık herkese bulaşıyordu. Oysa avcı-toplayıcılar, bulundukları bölgede yaşanan bir salgında, insan eli değmemiş başka topraklara göç ederek kurtulabiliyordu.

İyi de tarım insanları hep mi ölümle anılır haldeydi? Hayır, ölümün çok olduğu kadar, yerleşik düzenin bir getirisi olarak, evlilik olarak tanımlayabileceğimiz müesseseler de mevcuttu. Bu nedenle de yerleşik düzene geçilen bölgelerde nüfus hızla artıyor ancak bu durum daha çok tarım arazisi, daha çok gıda, daha çok hastalığı da beraberinde getiriyordu. Peki, bunları neden konuştuk?

Günümüzde, her güne başka bir özel anlam yükleme olarak nitelendirdiğim çılgınlığın bir örneğini–bu yazının konusu yapmaya karar verdim: “6 Haziran Bahçede Egzersiz Günü”. Tarım Devrimi’nden ne çabuk 2021’e geldik diye soruyorsanız eğer, biz, yerleşik düzene doğan ve yerleşik düzene katılan bireyler olarak tarım insanlarının mirasını taşıyoruz. Yani, hayatta kalmak için çalışıyor, bu çalışmanın karşılığını baş, boyun, omurga, bel, eklem ve kemik ağrıları olarak alıyoruz. Hazır böyle bir özel gün belirlenmişken, şu güzel yaz günlerinde, maskenizi burun altına indirmeden, gönülden değil bedenlen mesafenizi koruyarak egzersiz yapmanızı genç veya yaş almış birey ayırt etmeksizin öneriyorum. Sağlıklı günler dilerim.

Son 1.5 yıllık dönemde gerçek anlamda tarihi günlerden geçiyoruz ve bunun daha ne kadar süreceğini maalesef hiç kimse bilemiyor. Dünyanın her yerinde, çok büyük bir hızla yayılan koronavirüs salgını yaşanıyor. Salgının ölümcül etkisinin görülmesiyle birlikte herkes dört gözle bu hastalığa karşı aşı geliştirilmesini beklemeye başladı. Çeşitli ülkelerde aşı çalışmaları olduğunu öğrendik. Geliştirmenin hızlı bir şekilde tamamlanması ve acil kullanım onaylarının alınmasının ardından, aşılardan bir an önce ülkemize gelmesini dört gözle beklemeye başladık. Aşı tedariki ile ilgili açıklamaları nefessiz takip ettik. Nihayet 2021 yılının başında ilk aşılardan geldi ve aşılama öncelik sırası açıklandı.

Bu aşamadan sonra, aylardır beklediğimiz aşı sırasının bir an önce bizlere de gelmesini ve aşı olmayı sabırsızlıkla beklemeye başladık. Nihayet 60 yaş üstü için aşı sırasının geldiği ilan edilir edilmez, eşimle birlikte hemen randevularımızı aldık ve ilk aşılama günü sabahı, birinci doz aşılarımızı olduk. Aşıdan sonra görülebilecek bir takım yan etkiler nedeniyle, yaklaşık 15-20 dakika orada beklememiz gerekiyordu. Bu bekleme esnasında, çocukluğumuzda ilkokulda ve ortaokuldaki aşı günlerimiz, aşı kuyruklarındaki endişeli beklemelerimiz, aşıdan kaçma çabalarımız geldi aklıma. Ardından da, yukarıda özetlediğim gibi koronavirüs aşısının geliştirilmesini takip etmemizi; aşılanmayı sabırsızlıkla beklememizi ve de koşarak gelip aşı olmamızı düşündüm. Nereden nereye...

1960'lı yıllarda okullarda aşılanma, öğrenciler için gerçekten çok önemli bir olaydı. Ancak bu önem, aşının faydaları ile değil de, aşılanma faaliyeti ile ilgiliydi. Günler öncesinden, okullara aşı yapılacağı haberi yayılırdı. Her gün birkaç okulun aşılandığı bilgisi kulağımıza gelirdi. Bu haberlerle birlikte okullarda heyecan ve tedirginlik de giderek artardı. Bunun etkisi ile okulun ön cephesinde yola bakan sınıflarda, ders esnasında sürekli pencerelerden dışarıya bakılırdı. Çünkü aşılanma ekibi, üzerinde kocaman Kızılay amblemi olan beyaz minibüslerle gelirdi. Eğer okulun önünde böyle minibüsler duruyorsa aşıcular gelmiş demektir. Bu haber, anında bütün okula yayılırdı. O andan itibaren tüm okulda bir hareketlilik başlar, öğretmenler ders yapmayı bırakır, heyecan giderek artardı. Bir ilaç kokusu kısa sürede her yeri sarardı.

Okulun bir iki sınıfında veya koridorunda orta yere konulan büyük bir masa üzerinde birkaç gaz ocağında sürekli olarak enjektörler ve iğneler kaynatılarak sterilize edilirdi. Aynı iğnelerle onlarca çocuğa aşı yapılırdı. İğneciler, ortadaki masanın etrafında iki koldan aşılanma yaparlardı. Nedense bu aşıculara, hemşire veya sağlık memuru denilmez; iğneci denilirdi. Aşılanmanın yarattığı genel korku havasına ilaveten, iğneci kelimesi de ayrıca ürkütücüydü. Her çocuğun aşısından sonra enjektörün ucundaki iğne, gaz ocağı üzerinde kaynayan suyun içine bırakılır; buradan başka bir iğne alınıp enjektöre takılırdı. Aşı yapıldıktan sonra, aşı yerine bir parça alkollü pamuk bastırılırdı.

Öğretmenlerin nezaretinde sınıf sınıf aşılanmaya gidilirdi. Bizden önce aşılanan sınıflardan, hangi iğnecinin daha iyi olduğu, fazla acıtmadığı konusunda bilgi almaya çalışırdık. Gerçi iğnecilerin hepsi de birbirine benzerdi; yüzleri pek gülmezdi. Bilemiyorum, korkunun etkisi ile mi, gözümüze çok sert görünüşlü, asık yüzlü insanlar olarak görünürlerdi.

Ortamdaki mevcut tedirginlik yetmiyormuş gibi, sanki gerilimi biraz daha artırmak istercesine, iğneciler her öğrenciye aşı yapmadan önce, kuyruktakilere göstere göstere, küçük cam şişelerden yavaş hareketlerle enjektöre bir miktar aşı çeker, ardından enjektördeki havayı boşaltmak için yine yavaş yavaş bir miktar ilacı havaya doğru fışkırtır, sonra aşığı yaparlardı. Bazen özellikle kuyruğun sonlarında olup bu sahneyi defalarca izlemek durumunda kalan çocuklardan tansiyonu düşenler, bayılanlar olurdu.

Aşı olmamak için tebeşir tozu içip ateşlenmeye çalışan arkadaşlarımızın sayısı hiç de az değildi. Sıraların altına, sınıf kapısının arkasına veya tuvaletlere saklanmak suretiyle aşıdan kaçmaya çalışanlar vardı. Ama bunlar genellikle öğretmenler tarafından hemen yakalanır, üstelik bir de kulağı çekilip tokatlanırlardı. Yani aşıdan kaçmak pek mümkün değildi.

O zamanlar aşılamada kullanılan iğneler kocaman ve kalındı. Çok sonraları öğrendik ki, meğerse aslında iğneler sadece bir kere kullanılmalıymış. Çünkü iğnenin çok çok ince ve hassas olan uç kısmı, deriye ilk girişte bile bir miktar eğilir, deforme olurmuş. Her kullanımda da bu deformasyon artarmış. Dolayısıyla daha sonraki kullanımlarda deriye girerken dokuyu tahrip ettiğinden canı acıtır ve hatta kanatırmış. Bizlere aşı yaptıkları iğneleri hem onlarca kez kollarımıza batırdıkları gibi, hem de onlarca kez şişelerin ağzındaki lastik tıpayı batırıp şişeden ilaç çekerlerdi.

Aşıdan sonra evlerimize giderdik, ertesi gün de okul tatil olurdu. Çoğumuzun aşı yeri şişerdi. Şişe ve ağrıyı alması için, gece yatarken aşı yerinin üzerine, kolonya veya ispiroto ile ıslatılmış pamuk konulur ve üzeri tülbent ile sarılırdı. Kolu ağrıyanlar kolunu hareket ettirmesinler diye, boyundan geçirilen bir tülbent veya başörtüsü ile kollarını askıya alırlardı.

Oysa şimdi enjektörler ve iğneler hem tek kullanımlık, hem de iğneler çok ince. Aşı yapıldığını bile hissetmiyoruz.

O okul günlerindeki aşı kuyruklarında endişeyle sıramızı beklerken, hatta bazılarımız aşıdan kaçmaya çalışırken, birisi çıkıp deseydi ki; "İleride öyle günler yaşayacaksınız ki, ölümcül bir salgın dünyayı etkisi altına alacak, sizler de bu salgından korunabilmek için altmışlı yaşlarınızda, dünyadaki aşı geliştirilmesi çalışmalarını gün gün

takip edeceksiniz, aşı sırasının bir an önce sizlere gelmesi için heyecanla ve sabırsızlıkla bekleyeceksiniz. Sıranız geldi dediklerinde de koşa koşa gidip aşı olacaksınız, hem de bir değil iki kez". Sanırım o günlerde bunları söyleyenleri kesinlikle ciddiye almaz, hatta deli muamelesi yapardık.

O zamanlar aşıdan kaçmaya çalışan bizler, şimdilerde bırakın sadece koşarak iki kez gidip aşı olmayı, dünyadaki aşı geliştirme çalışmalarını öyle bir takip eder olduk. Neredeyse aşı konusunda hepimiz birer alaylı viroloji uzmanına dönüştük. Aşı geliştirilmesinin aşamaları, Faz1, Faz2, Faz3 denemeleri; inaktive, mRNA, viral vektör aşılar; bunların etkinlik oranları, yan etkileri; acil kullanım onayı almaları; antikor oluşumu, T ve B hücreleri dahil neler öğrendik neler.

İnsan yaşamı garipliklerle, çelişkilerle dolu. Kim bilir daha neleri yaşayıp göreceğiz.

BİRLİKTE GÜÇLÜYÜZ !

TEŞEKKÜRLER

Bildiğiniz gibi, sizlerin desteğiyle, lise ve üniversite öğrencilerine eğitim desteği veriyoruz. Önümüzdeki dönemde bunu devam ettirmek için desteklerinizin devam etmesini bekliyoruz.

2021 yılı Nisan ayı içerisinde burs fonumuza destekte bulunan aşağıdaki komşularımıza teşekkür ediyoruz. Desteklerinizi makbuz karşılığında derneğimize verebileceğiniz gibi

T.İş Bankası Ankara Çukurambar Şubesi 4379 – 0001560

IBAN NO: TR73 0006 4000 0014 3790 0015 60 numaralı hesabımıza da yatırabilirsiniz.

Aynur Sayar	Gönül Öner	Kadriye-Kemal Danacı	Nurtaç Hasaltuntaş
BE	Gönülden Avcı	Keziban Ateş	Oktay Şamiloğlu
Beyhan Ergon	Görkem Türker	Leyla İba	Pakize Ertürk
Cemal Keskin	Gül Katırcı	M.İsmet Yakşı	Sema Yarar
E.Ferhan Sabuncuoğlu	Gülsüm Arifoğlu	Melahat Önal	Semra Muhsinoğlu
Ekrem Kantarcı	Gülten Çolakoğlu	Meliha Bilge	Serpil Sevgen
Ertan - Hacer Doğmuş	Günseli Teoman	Mualla Duman	Süheyla Bilge
Ferda Düzgünbaş	Hanife Gökduman	Muhteşem Yeniaras	Şule Berk
Feride Kantarcı	Hüseyin Erdem Kazak	Necmettin Saral	Yusuf Konmaz
Feriha Yıldırım	İrem Tomak	Neriman Kürşat	Yüksel Topkaya
Fusun Ünverir	İsmail Doğan Bilge	Nuran Güçlübacak	ZK
			ZY

Ayrıca derneğimize Nisan ayında bağışta bulunan aşağıdaki komşularımıza da teşekkür ediyoruz.

Alihan-Gökhan-Özlem Varlık	Mesut İzgili
Fatma Peker	Orhan Sami Tarhan
Fulya Yılmaz	Pınar Özay
Günseli Teoman	Şengül Doğan
İbrahim Demir	

ALET OYUN SONLARI

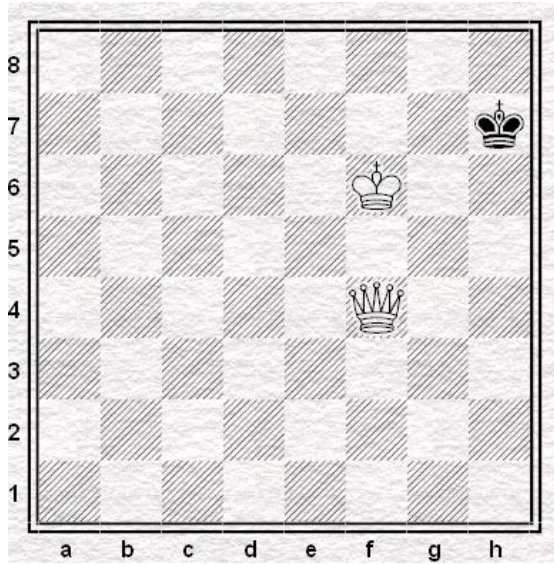
Satranç tahtasında sadece alet ve aletlerin olduğu oyun sonlarıdır.

ALETE KARŞI YALNIZ ŞAH

Satranç taşlarının hiçbirisi tek başına yalnız kalmış rakip şahı mat yapamaz. Bunu beraberliklerde gördük . Rakip şahı mat edebilmek için kendi şahının da yardımı gerekir. Kendi şahının yardımı ile yalnız kalmış rakip şahı mat yapabilme gücüne sahip vezir ve kaledir. Buna karşılık iki fil veya at - fil rakip şahı mat edebilir. Vezir veya kale ile tahtanın kenarına sürükleyerek rakip şahı mat yapmak mümkün iken, iki fil ve at - fil matında rakip şahı mutlaka tahtanın köşesine sıkıştırmak gerekir.

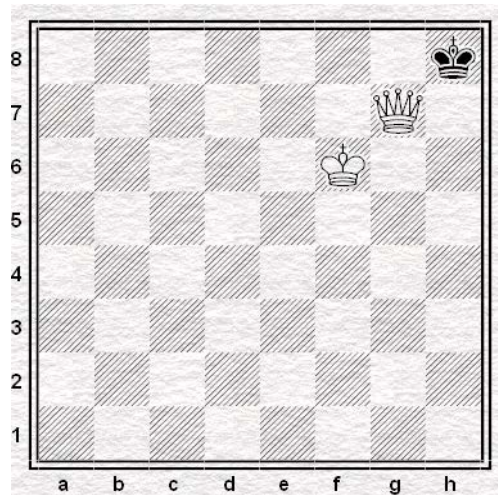
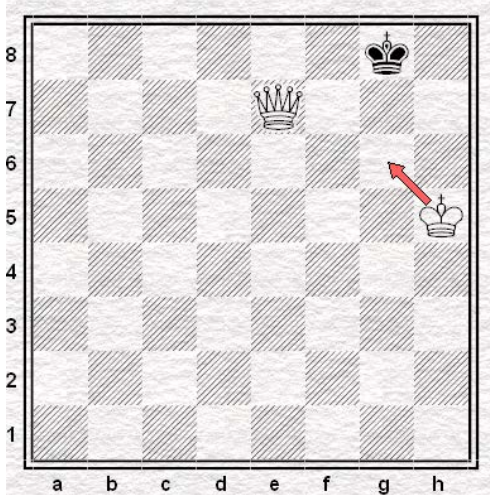
Vezir - Şaha karşı Şah : Bu tür oyun sonlarında kazanç, rakip şahı herhangi bir köşeye sıkıştırmak ve şahın yardımıyla mat etmektir.

ÖRNEK 1.

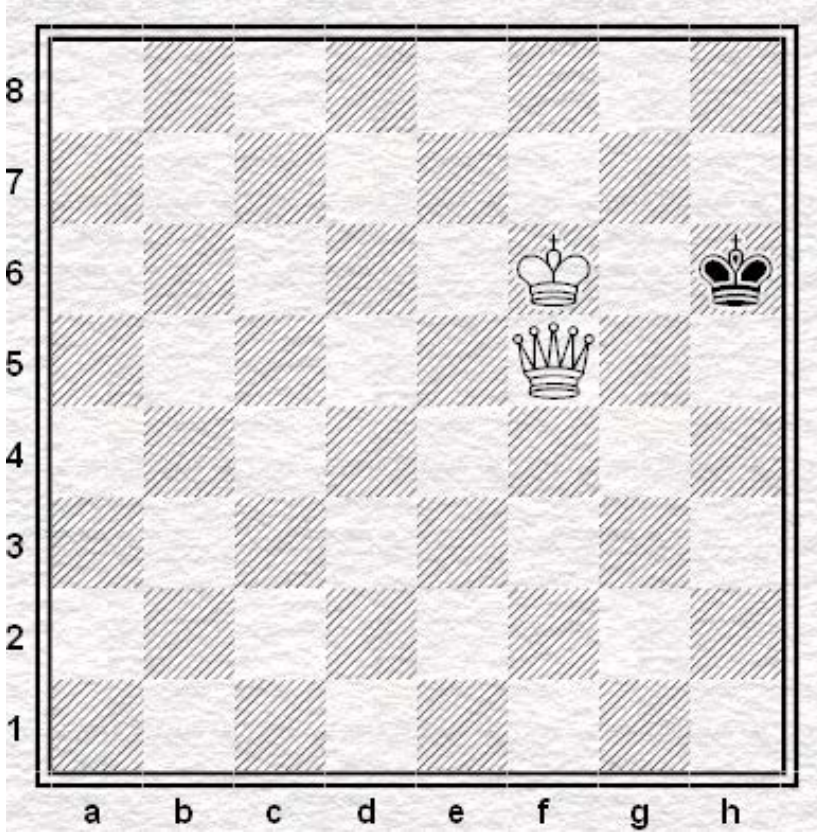
Hamle beyazda, siyah şahın kenarda olması nedeniyle beyaz için kolay mat var. Hamleler, 1.Vc7+ Şg8 2. Vg7 # (.....Şh6 Vh2 #)

ÖRNEK 2.

ÖRNEK 3.

- Vezir ile mat yapmakta karşımıza çıkacak en önemli sorun oyunun pat olmasıdır.

Hamle siyahta ve siyah şahın oynayabileceği hiçbir hamle yoktur. Oyun PAT.

- Hamle sırası oyun sonlarında çok önemli. Bu örnekte olduğu gibi, hamle sırası siyahta değil beyazda olsaydı 1 hamlede mat vardı.

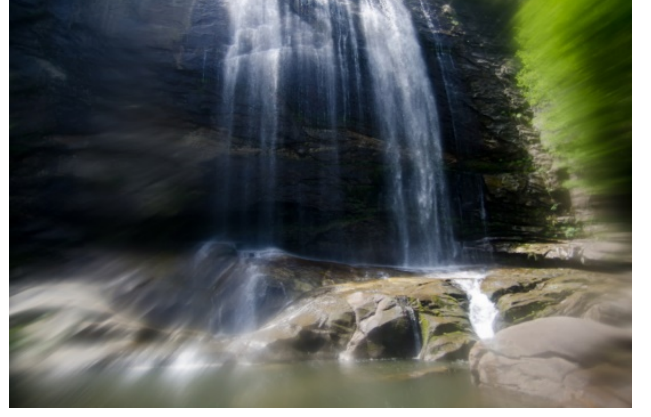
Vezire karşı yalnız şahın olduğu oyun sonlarında :

- Vezir olan tarafa kazanç vardır.
- Mat etmek için vezir olan taraf kendi şahını aktif olarak oyuna sokmalıdır.
- Rakip şah herhangi bir kenara gitmeye zorlanmalıdır.
- Vezir mat yapmaya çalışırken PAT konumundan kaçınılmalıdır.

SATRAHÇ BİR DÜŞÜNCE SANATIDIR.

SUUÇTU ŞELALESİ

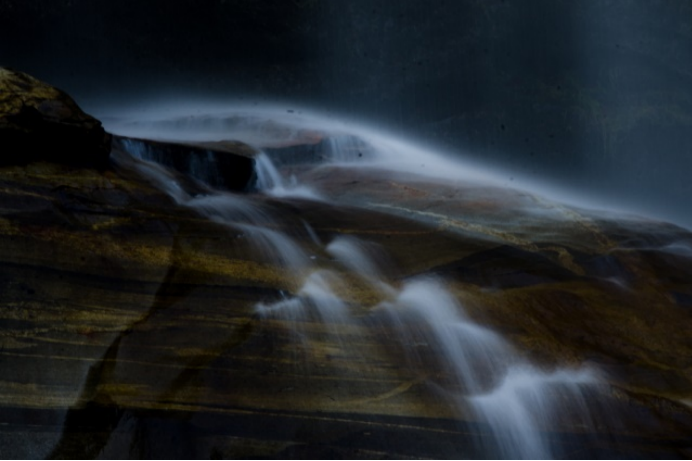
Bursa ilinde Mustafa Kemal Paşa ilçesinde Çataltepe mevkiinde, İlçe merkezine 17 Km. uzaklıkta, Muradiyesarnıç Köyü yakınlarında, Karadere üzerinde yer alan Suuçtu Şelalesi; bir fay hattının çökmesi ile oluşmuştur. 38 metreden dökülen su, yazın suyunun azalmasına rağmen kış aylarında doldurduğu göleti ile güzel bir manzara sergiliyor.

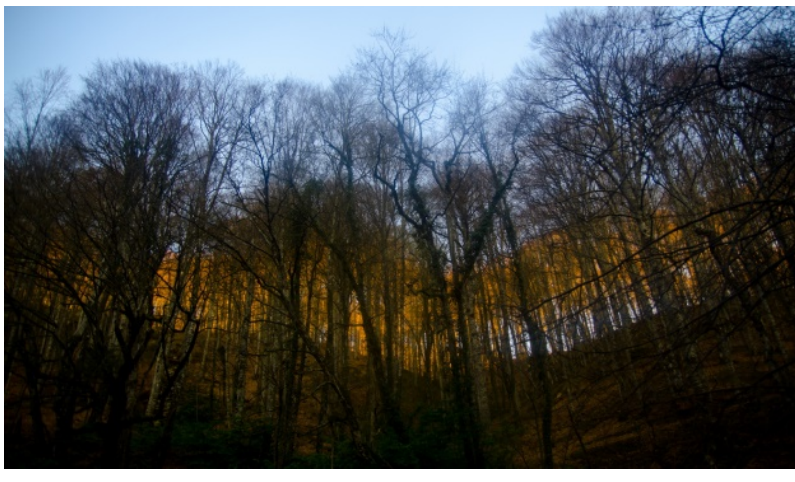
Fotoğraf çekim gezilerinde çokca gittiğimiz fotoğraf için uygun bir yer

Biz grup olarak Suuçtu'ya sabah erken saatlerde gitmeyi tercih ediyoruz. Kalabalık olmadan hava da fazla aydınlanmadan düşük ışık koşullarında çekimler yapıyoruz .

Suuçtu şelalesinin etrafında güzel bir bitki örtüsü uzun ağaçlar ve güzel çiçekler var

Selalenin üst kısmına çıkılabiliyor ayrıca alt kısımda küçük bir şelale daha var

Özellikle sonbahar şelale çevrinde görsel bir şölen oluyor .

Fotoğraf severlere özellikle önerdiğim bir yer. Çekime giderken yanınızda tripod bulundurmanızı ve her mevsim kayan kayalara dikkat etmenizi öneririm.

Yazar hakkında kısa bilgi: Mübadil torunu olarak 1980 yılında İstanbul'da doğdu. 1998'de Özel Moda Lisesi'ni, 2000'de Akademi İstanbul, Radyo-Televizyon ve Sinema Bölümü'nü bitirdi. Dört yıl boyunca reklam ajanslarında metin yazarı olarak çalıştı. Çeşitli televizyon dizilerinin senaristliğini yaptı. 2011 yılında Van Depremi'nin ardından Erciş'te çekilen ve TRT Belgesel Ödülü'nü alan, "Beklemek" adlı belgeselin yapım koordinatörlüğünü üstlendi. 2014'te ilk romanı olan, İki Gözüm Despina'yı yazmaya karar verdiğinde dizi senaristliğine ara verdi, Yunanca öğrenimini hızlandırdı ve kitabın büyük bir kısmını Yunanistan'da tamamladı. Halen senaristliğe devam ediyor.

Günümüzde mübadele (değişim) konulu romanlar o kadar çok var ki, ailesinin geçmişini araştıran kişiler bu konuyu sürekli işlediler. Bu konu işlenirken iki halk arasındaki kardeşlik ve düşmanlık da ortaya çıkmaya başladı. Çiğdemim Derneği Oğuz Tansel Kütüphanesi'nde birçok kitap bu konuyu işlemektedir.

Emin Ali ve Despina Midilli'de bir köyde oturmaktadır. Köyde Rumlar ve Türkler bir arada yaşarlar. Emin Ali'nin babası Türk olup zeytincilik yapmakta, annesi Rum ve ev kadınıdır. Kiliseye düzenli gider. Emin Ali ve babasıyla beraber namaz kılar. Despina ve Emin Ali 8 yaşlarındadırlar. Deniz kenarına gidip kayalara oturup karşı sahilden gelen ezan sesini duyarlar. Oyun oynarlar. Şeker satıcısı gelince büyük bir zevkle şeker alıp yerler.

Karşı yaka Anadolu'da savaş vardır. Yunan işgali devam eder, fakat bir gün karşıdan perişan halde insanlar gelir. Savaşın tersine döndüğünü söylerler ve ölmeden Midilli'ye kaçarlar. Bunların arasında Spiro adlı bir Rum eşkiyası da vardır. Emin Ali'nin babasına diş biler ve Türklerin gitmesini ister. Babası bir kavga sırasında Spiro'yu döver ve öldürür.

Kötü haber gelmiş ve mübadele başlamıştır. Emin Ali merak ettiği Anadolu'ya geçecektir. Fakat evlerini ve arkadaşlarını bırakacaktır. Bilhassa Despina'yı özleyecektir. Bindikleri gemide salgın hastalık çıkar ve zar zor Ayvalık'a varırlar. Annesi Rum olduğu için çok az Türkçe bilmektedir. Sağlık kontrolleri yapılır kendilerine bir ev verilir. Fakat kaldıkları köyde annesinin Rum olduğu belli olur; babasını rahat bırakmazlar ve Emin Ali hiç arkadaş bulamaz. Komşularıyla kavga ederler devletin verdiği zeytinlik az gelir köyden ayrılırlar.

Despina büyür, Anadolu'dan bir ailenin oğluyla evlenir ve bir oğlu olur, Manolis adını koyar. Onunla oynar, Emir Ali'yle oynadıkları gibi bilye oyununu öğretir. Fakat Despina verem illetine yakalanır.

Kütüphane No; 30249 Yerli Yazın

Eğitimli aklın işareti, kabul etmediği düşünceye açık olmasıdır.

Arostoteles (MÖ 385-322)

1925 yılında, Atatürk Orman Çiftliği kurulmaya başlandı. Sahipli topraklar satın alındı veya boş olan yerler ıslah edildi. Atatürk % 80'i köylü olan toplumun ihtiyacını bildiği için Ankara Yahşihan ile Eskişehir arasında "Numune Köyleri" kurulmasını emretti.

Ankara'ya demiryolu ve karayolu ile bağlı olan "Etimesgut" yer olarak seçildi. Geniş arazileri sulamak için, Ankara Çayı boyunca kurulması daha uygun bulundu.

Köyün yerleşim planı, 1928 yılında, Ernst Arnold Egli tarafından tasarlanmıştı. Bu ilginç tasarımı yüzyıl sonu ve başı göçlerine uyarlanan 'göçmen köyü' prototip planlarıyla uyumlu biçimde, 1000'er metrekarelik (biri dönüm) arsalar içinde, 52 parselde 52 adet sade tasarımı, standart üretilmiş, tek katlı iki odalı kerpiç konuttan oluşan bir köy yaratılmıştı. Ayrıca çevre köy çocuklarının birlikte eğitim gördüğü bir yatılı bölge okulu (Etimesgut Yatılı Mektebi), bir Çarşı ve Han; bir Asri Hamam, ayrıca Devlet Hastanesi (Etimesgut Sıhhat Yurdu) ile aynı yıllarda (1925) inşa edildiği bilinen bir Gazi Köşkü (sonradan Etimesgut Nahiye Müdürlüğü olan) vardı.

Gazi'nin bu uzak görüşlü katkısıyla, Ankara'daki benzerleri batıya doğru demiryolu boyunca Sincan, Samutlu (bugünkü Temelli) ve Polatlı'da kurulmuş olan bu örnek köyde, hem günün gerçekliği olan muhacir ve mübadillerin yerleştirilmesi gerçekleşiyor, hem de yine Ankara'da ortaya çıkarılmakta olan "Modern Başkent" in kuruluşunda yer alan modern kent kurma deneyiminin kırdaki örneklerinin sergilenmesi sağlanıyordu. Evlerinde akarsuyu ve elektriği olan, caddeleri altyapılı ve bakımlı; çağdaş yaşam, dinlenme, eğitim, çalışma, eğlenme, temizlenme ve beden sağlığı konulardaki örnek mekan arayışı, bu alçakgönüllü çevreye yansdı.

Etimesgut'taki örnek köy, 2003 yılından başlayarak çok hızlı biçimde dönüştü. Sağlık Bakanlığı'na devredildikten sonra, büyük olasılıkla 1956 yılında yıkılan ve yerine bir sağlık ocağı yapısı yapılan Gazi

Köşkü'nün (Nahiye Müdürlüğü; Av Köşkü) yıkılmasının, köyün örnek yerleşimini bozan ilk girişim olduğu söylenebilir. 1980'li yıllarda bir Selçuklu hanı gibi tasarlanmış olan orta avlulu çarşı yıkılarak yerine Kaymakamlık binası yapıldı (Ne ilginçtir ki, Nahiye Müdürlüğü yapısı yıkılınca, Kaymakamlık açıkta kalıyor tabii). 1984 tarihli Yerel Yönetim Yasası'nın getirdiği yeni kurulan Etimesgut İlçe Belediyesi için ilk akla gelen Yatı Mektebi oldu: Belediye Yatı Mektebi'nin yatakhaneli, yemekhaneli, kendi işlevsel amacı olan yapıya sığmaya çalışırken yapının dönüşüm geçirip tahrip edilmesinin önü açıldı. (Mamak Belediyesi de yine aynı zaman aralığında yine Egli'nin Cebeci'deki Musiki Muallim Mektebi'ne (MMM; Konservatuar), aynı şekilde ağır hasar vermişti. Belediye'ye dar gelmesi sonucunda boşaltılarak dört beş yıl boyunca kendi kaderine terkedilen Yatı Mektebi, Sağlık Bakanlığına devredildi ve 2011 yılında tadil edilmiş olarak Etimesgut Devlet Hastanesi'nin bir birimi olarak kullanılmaya başlandı. 2010 yılında 'Asri Hamam' yıkıldı; zaten 2007 ile başlayan hızlı 'dönüşüm', parsellerde 'yap-sat' usulü apartmanların yapılmasına ve merkezdeki 52 konutun hızla yok olmasına yol açtı. Bugün yalnızca sağlık yapısı olarak

kullanılan Yatı Mektebi, henüz dönüşmemiş olan han (otel) ile yol kenarında yıkılmadan ayakta durmayı sürdüren 'elektrik trafosu', örnek köyün varlığına ilişkin kanıt oluşturmaya sürdürmektedir.

1. İstasyon Yapısı (1929)
2. 'Asri Hamam' (1929)
3. Yatı Mektebi (1930)
4. Devlet Hastanesi (1925)
5. Gazi Köşkü, Çarşı ve Han (1925; 1928)
6. Ahi Mes'ud Höyüğü (Frig ve Hitit çağları)
7. Radyo Verici İstasyonu ve Antenler

Kaynak; AOÇ araştırmaları, AOÇ üzerine düşünmek, Etimesgut 'Numune Köyü' (metu.edu.tr)
Foto; Sinan Meydan

ÇAĞIMIZIN FARKEDİLMİYEN HASTALIĞI: ANKSİYETE

Bengünaş ERBAŞ – Çiğdemim Bursiyeri

Bulunduğumuz zaman içerisinde çoğu insanın karşısına çıkan ama sadece kelime anlamını bildiğimiz hastalığın adı Anksiyete'dir. Bu hastalık sosyal medyada olsun bireysel yaşantımızda olsun sürekli beynimizde yer edinmeye devam ediyor. Ama sadece yer edinmeye devam ediyor. Bilinçlenmek için bir çabamız yok. Bu yazımda anksiyete bozukluğu hakkında kısa bir bilgi vereceğim.

Anksiyete aslında dünyadaki tüm insanlarda görülen bir hastalıktır. Ara ara belirtiler verirken bazen hiç belirti vermeyebilir. Asıl önemli olan bu kaygı bozukluğunun kişi hayatının günlük olarak olumsuz etkilenmesiyle başlar. Anksiyete bozukluğu olan kişiler genelde insan ilişkilerinde çok güçlük çekerler ve çevresindeki insanlarla anlaşmazlıklar yaşayabilirler.

Anksiyete öyle bir şey ki bir insanın günlük hayatının yüzde sekseninde kişinin aklını meşgul etmektedir. Bu ne demek biliyor musunuz? Kişi artık korku ve kaygılarını düşünmekle meşgul olacaktır. Bu da kişinin sosyal hayatını olumsuz etkileyecektir. Anksiyete çok küçük yaşlarda da ortaya çıkmaktadır. Ve çocuklarda görülen en önemli belirtisi durgunluk ve dikkat dağınıklığıdır. Peki bu rahatsızlıktan kaçınmanın yolları nelerdir? Tabii ki her derde deva olan müzik dinlemek. Kitaplar okumak ve en önemlisi dans etmek. Dans etmenin mutluluk hormonu salgıladığını çoğumuz biliyoruz. Neden o zaman günün belli bir saatini kendimize ayırıp bunları yapmıyoruz? Sığ düşüncelerden kurtularak ufkumuzu genişletip daha sağlıklı yarınlara başlamıyoruz? Günümüzde yaşanan Covid-19 salgının da etkisiyle kişiler kendi içlerine kapanarak anksiyetinin şiddetine maruz kaldılar ve kalmaya devam ediyorlar. Fakat bundan kurtulmanın tek yolu var. Pozitif düşünceler için müzik dinlemek, kitap okumak, dans etmek ve daha nice maddeler.....

O zaman şöyle diyebilir miyiz? Kişilerin korku ve kaygılarını untabilmeleri için kendilerine yeni hobiler edinmesi kişiyi sağlıklı bir yaşantıya itecektir. Bu kişiler artık daha az kaygı daha yeni deneyimlere yelken açarak sağlıklı bir geleceğe yönelecektir. Biz de anksiyete bozukluğunun şiddetine maruz kalmak istemiyorsak bunları yapmak zorundayız. Yaşanılan güzel şeylerin arkasında zor günlerin olduğunu hatırlamanız dileğiyle...

Hepimizin bildiği gibi değişim dilden başlar. Biz de hem dilimize sahip çıkmanın önemini vurgulamak, hem de dilimizde “gelenekselleşmiş” olup aslında hiçbir zaman söylenmemesi gereken sözcük öbeklerini / deyimleri ve kelimeleri Toplumsal Cinsiyet Eşitliği (TCE) kapsamında inceleyerek dergimizde yayımlamak istedik. Bu amaçla başladığımız “Hiç Söylenmemesi Gerekenler” ve TCE kapsamında söylenen yanlış kelimelerin / deyişlerin doğrusunu içeren serimize devam ediyoruz.

Sizin de katkı ve yorumlarınız olursa, mutlu oluruz.

CİNSİYETÇİ

“Bayan”dan satılık araba
Doktordan satılık araba
Kızlık soyadı
Sportmen
Centilmen

DOĞRUSU

Satılık araba
Satılık araba
Evlenmeden önceki soyadı
Sporcu
Kibar, saygılı

HİÇ SÖYLENMEMESİ GEREKENLER

Kadınlar çiçektir (Kadınlar insandır, bu tür nârinliği / güçsüzlüğü çağrıştıran benzetmeler son derece yanlıştır)

Saçı uzun, aklı kısa

Kadının fendi erkeği yendi (fent: oyun, hile)

Kızın var mı, derdin var

Oğlan doğuran övünsün, kız doğuran dövünsün

Her eğitimli kadının bu Cumhuriyet’e borcu vardır.

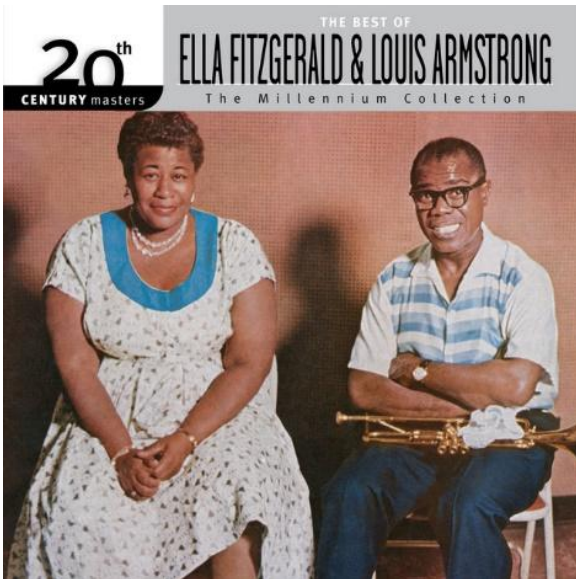
Türkan Saylan
(13.12.1935 - 18.05.2009)

BIÇAKLAR ÇEKİLDİ (KNIVES OUT)

2019 yılında vizyona girmiş olan filmin yönetmenliği ve senaryosu Rian Johnson'a aittir. Filmin başrollerinde Daniel Craig, Chris Evans, Christopher Plummer ve Jamie Lee Curtis gibi bilinen isimlerin yanında daha birçok başarılı oyuncu yer alıyor. Süresi 130 dakika olan filmin türü polisiye - komedidir. Film kısaca; çok meşhur ve işinde başarılı, varlıklı bir yazarın (Harlan Thrombey) beklenmedik bir şekilde ölümü ile başlar. Bu ölüm, işinde çok iyi olan bir dedektif tarafından araştırılmaktadır (Benoit Blanc). Ölümün nedeninin çok bariz olduğu düşünülmese de dedektifi kimin, neden tuttuğu bilinmemekte ve dedektif de ortada büyük bir miras davası olduğu için bu ölümüne şüpheli yaklaşmaktadır. Hem davaya özel olarak tutulmasından, hem de beklenmeyen bu ölümün, beklenmeyen bir şekilde gerçekleştirilmesinden dolayı dedektif Benoit Blanc, tüm aile üyelerini sorgulamaya başlar. Sorgulamaları ve gözlemleri esnasında, ailenin neredeyse bir üyesi olarak görülen ve yazarın özel hemşiresi olan Marta Cabrera'dan yardım

alabileceğini fark eder.

Biçaklar Çekildi filmi de birçok polisiye filmde olduğu gibi, sıradan fakat her zaman kolay olmayan çözülemez dedektif hikayeleri şeklinde başlıyor. Fakat işler beklenenden daha hızlı bir şekilde yön değiştiriyor ve film, izleyicinin ilk başta oluşan yargısını kırmayı başararak farklı ilerliyor. İzlendiği 130 dakika boyunca heyecanlandırmayı sürdüren ve karakterlerin atacakları adımları merak ettirmeyi başaran film, aynı şekilde izleyiciyi güldürmeyi de başarabiliyor. Dikkatli bir şekilde izlenirse, başından sonuna kadar birden fazla detayın bulunabileceği bu filmde, karakterlerin replikleri bile gelecek ve geçmiş olaylara ışık tutabilecek şekilde yazılmış. Bütün oyuncuların rollerini harika bir şekilde oynadığı ve filmde bazı açıklığa kavuşturulmayan olayların bile mizahının yapılması, 2019 yapımı bu filmi başarılı yapan diğer unsurlardan. Başının, sonunun, kamera geçişlerinin, oyuncuların konumlandırılmasının ve sahip olduğu dekorların bile ayrıca bir anlam taşıdığı bu filmin kaçırılmaması gerekiyor.

LOUIS ARMSTRONG & ELLA FITZGERALD- DREAM A LITTLE DREAM OF ME

Bestesinin Fabian Andre ve Wilbur Schwandt'a ait olduğu şarkıyı ilk olarak Doris Day kaydetmiş olsa da biraz daha farklı versiyonuyla Louis Armstrong ve Ella Fitzgerald tekrar seslendirmiştir. 20.yüzyılın en önemli sanatçılarından olan ikilinin beraber yorumuyla, sakın fakat yine de gün içerisindeki neşemizi yerine getirecek bir şarkı.

**20th Century Masters/ The Millennium Collection: The Best Of Ella Fitzgerald And Louis Armstrong albüm kapağı*

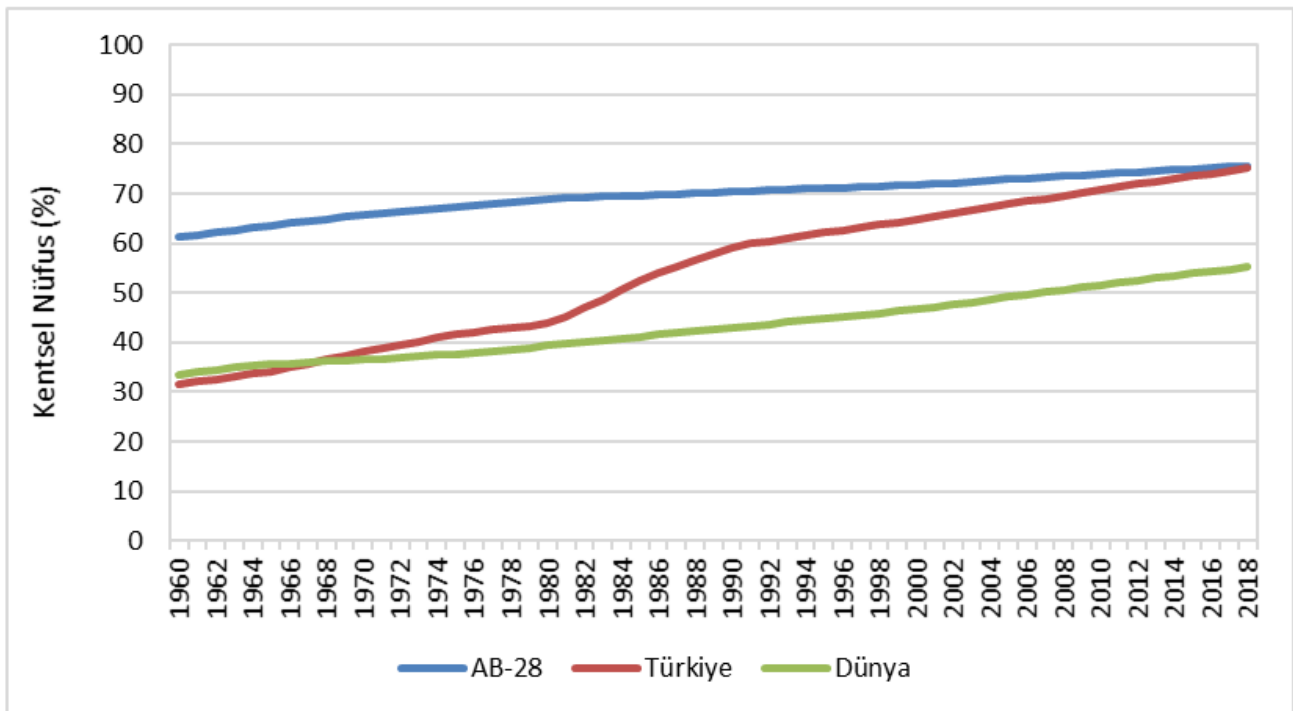
İlk bölümde dünyadaki su döngüsü, suyun nerelerde ve hangi oranlarda bulunduğu, toplam su miktarının aslında değişmediğini ancak insan nüfusunun son yüzyılda hızla arttığı ve artma eğiliminin de devam ettiğinden bahsetmiştik. Bu bölümde de bu kısımları biraz daha açacağız.

Şöyle ki, insan nüfusunun artmasının aslında sadece sayıca artması ve içtiğimiz ve evde kullandığımız suyun aritmetik oranda artması anlamına gelmiyor. İnsan nüfusunun artışı, kentlerde nüfusun artmasını maalesef beraberinde getiriyor. Çünkü endüstriyel tarım ve kentleşme ile ortaya çıkan düşük ücretli olmasına rağmen yine de iş olanaklarının bulunması ile köy ve köylü nüfusu hızla azalıyor.

Aşağıdaki grafik, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı web sayfası <https://cevreselgostergeler.csb.gov.tr/kentsel--kirsal-nufus-orani-i-85670> bağlantısından alınmıştır

Kent yaşamı, kırsal yaşama göre kaynakların tüketimi açısından oldukça fazla tüketimin olduğu yerler.

GRAFİK 3- YILLAR İTİBARIYLA TÜRKİYE VE DÜNYADA KENTSEL NÜFUS ORANLARI (%)

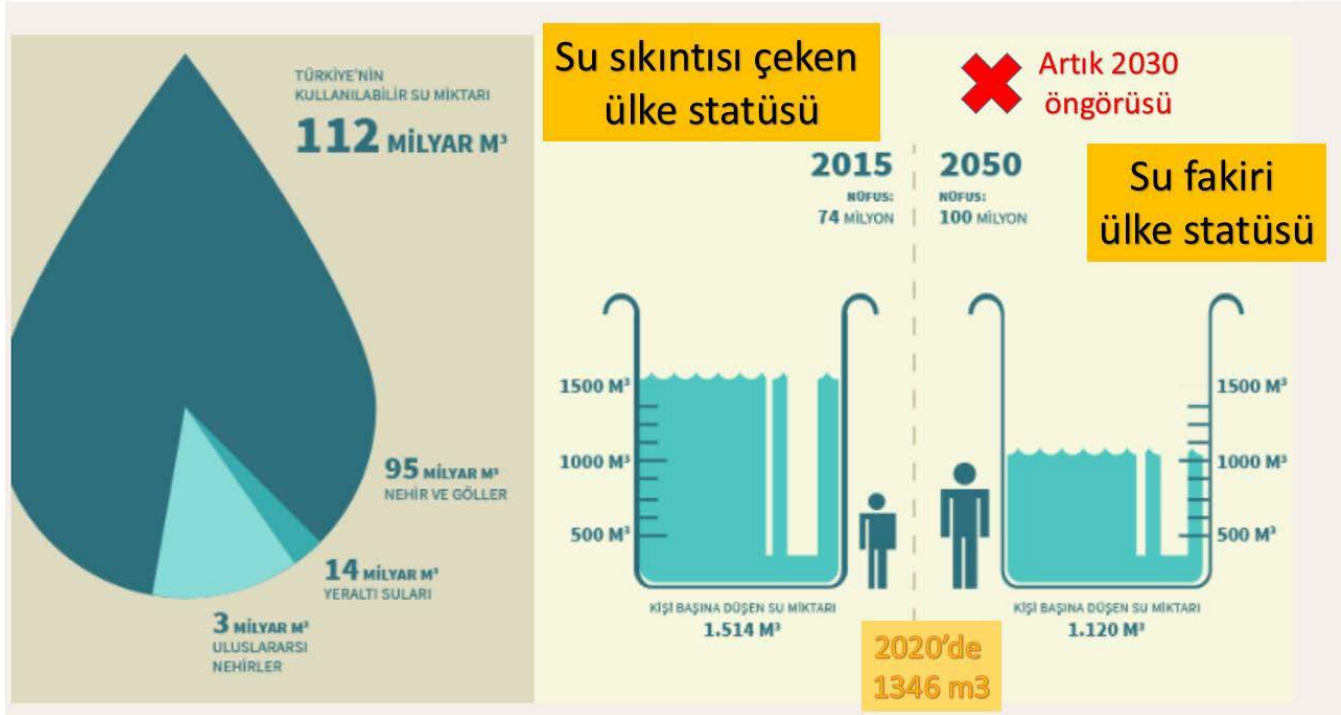

Kaynak: Dünya Bankası(Dünya Bankası Göstergeleri), [https://data.worldbank.org/indicator/SP.URB.TOTL.IN.ZS?](https://data.worldbank.org/indicator/SP.URB.TOTL.IN.ZS?contextual=default)

Bu bakımdan nüfus artışı ile gelen su kullanımındaki artışa bir de kentsel yaşamın getirdiği suyun daha da fazla kullanımını eklemek gerekir. Kentlerde kırsala göre neden daha fazla su kullanılıyor dersiniz aslında burada su ayak izinden yani dolaylı su tüketiminden bahsetmek gerekir. Mal ve hizmet alımlarımız, yani tüketim alışkanlıklarımız aslında toplam tükettiğimiz su miktarını önemli ölçüde etkiliyor. Yani su kaynaklarımızın korunmasında alacağımız önlemleri düşünürken çok boyutlu düşünmek gerekiyor. Sayısal verilerle ifade edecek olursak;

“Türkiye’de içme ve kullanma amacıyla kişi başına düşen günlük su miktarı 216 lt, mal ve hizmet alımı aracılığıyla tüketilen su miktarı ise kişi başına günlük 5416 lt’dir,. Mal ve hizmet alımı aracılığıyla tüketilen su miktarı demek, bir malın üretiminden tüketiciye ulaşana kadar geçen süreçte kullanılan toplam su miktarı demektir. Örneğin bir tişört için hammadde halindeki pamuktan başlar, pamuğun sulanması, iplik haline gelmesi, iplikten kumaş yapılması, kumaşın boyanması ve tişört yapılması aşamalarını kapsar.” Bu veriler ile Türkiye, suyu az olmasına rağmen kaynağını en fazla tüketen ülkelerden birisi konumunda. Kaynak: www.sutema.org

Dünyada su kıtlığı sınırını tanımlamak için “Falkenmark su stres indeksi” kullanılır. Bu indekse göre kişi başı yılda 1700 m3 su düşen ülkeler yeterli suya sahip, kişi başı 1000-1700 m3 suya sahip olan ülkeler su stresi yaşayan, 500-1000 m3 suya sahip olan ülkeler su kıtlığı çeken, 500 m3 altında suya sahip olan ülkeler ise mutlak su kıtlığı içinde ülkeler olarak tanımlanır. (Kaynak: http://www.sustainabilityconsortium.org/wp-content/themes/sustainability/assets/pdf/whitepapers/2011_Brown_Matlock_Water-Availability-Assessment-Indices-and-Methodologies-Lit-Review.pdf)

Bu bakımdan evde diş fırçalarken musluğu kapalı tutmak çok önemli bir adım olmasına rağmen, dolaylı su tüketimimiz bunun çok fazla ötesinde su tüketiyor. Yukarıda verilen görselde görüldüğü üzere (www.sutema.org ve www.wwf.org.tr den alınan bilgiler ile sarı ve kırmızı ile açıklayıcı olması bakımından benim üzerine aldığım notlarda göre) Türkiye’de bulunan toplam su miktarının, kişi başına düşen su miktarı ile karşılaştırması bulunuyor.

Su ayak izi bakımından birkaç örnek sanırım daha da açıklayıcı olacaktır:

- 1 fincan kahvenin üretilmesi için 130 lt
- 1 bardak süt (250 ml) için 225 lt
- 1 pamuklu tişört için 2720 lt
- 1 kilo tavuk eti için 4325 lt
- 1 kot pantolon için 10.850 lt .
- 1 kilo sığır eti üretimi için 15.415 lt
- 1 kilo çikolata üretimi için 17.196 lt suya ihtiyaç vardır.

Durumun ciddi olduğu sanırım bu görseller ve sayısal verilerde çok net olarak görülebiliyor.

Bir sonraki yazımızda ise ülkemizde sektörler bazında su kullanımı ve hane içi su kullanımı karşılaştırmalarını ve sektörlerin doğru bir şekilde suyu kullanıp kullanmadığını ele alacağız.

Matbaanın kültür hayatımıza geç gelmesi, Arap alfabesinin Türk diline uygun olmaması, Osmanlı döneminde Türkçenin bilim dili olarak kabul görmemesi gibi nedenlerle, toplum olarak kitap okuma alışkanlığını Cumhuriyetten sonra edindik desek yeridir.

Cumhuriyet öncesinde okuryazar oranının düşüklüğü nedeniyle okuma yazma bilenler yüksek sesle okur, bilmeyenler dinlermiş. Bu eylemin gerçekleştirildiği yerin sözcük olarak tam karşılığı kiraathanedir.

“Tarih sosyolojinin laboratuvarıdır” derler. Zaman içerisinde, sadece sosyolojinin değil her disiplinin tarihten yararlandığını gördüm.

Cumhuriyet devrimlerinin en önemlilerinden biri de bir tarım toplumunun sanayi toplumuna dönüştürülmesine ön ayak olan ekonomi alanında yapılan devrimdir.

Özgün deyimle “Cumhuriyetin Bânisi” yani Mustafa Kemal çok genç yaşta iken ekonominin önemini kavramış bir insandır. Bu konuyu daha 19-20 yaşlarında harp okulu talebesi iken ders kitaplarının kenarına aldığı notlardan anlıyoruz. Bugün kaç yükseköğrenim öğrencisi ders kitabının kenarına Japonya’nın ihracat fazlasını not alır?

Onun için Cumhuriyetin ilanını izleyen yıl yapılan işlerden biri İş Bankasının diğeri de Maliye Okulunun kurulmasıdır. Bu yazının temelini oluşturan kitapların büyük bir kısmı da yukarıda değinilen, Cumhuriyetin ekonomi alanındaki çağdaş kurumlarından İş Bankası’nın yayıncılık birimince yayınlanmıştır.

Tarihin yazılmasının “yapılması” kadar önemli olduğu Atatürk’ün de üzerinde durduğu önemli bir konudur. Tarihçiler, tarihte geçmiş bir olayı anlatırken hem kendi dünya görüşlerini yansıtırlar, hem de yaşadıkları dönemde geçerli hâkim görüşün etkisi altındadırlar. Bu yüzden, tarihte gerçekleşmiş bir olay hakkında tam bilgi sahibi olmak isteyenler aynı olayı anlatan farklı kaynakları incelemeye, okumaya özel bir çaba sarf ederler. Bu noktada, tarih kitapları dışında özgün bir kaynak daha karşımıza çıkıyor; anı kitapları.

Anı kitapları genellikle olayların geçtiği günlerde tutulan notlardan derlenir. Çocukluğumuzda çok kullanılan bir deyimdi, Kurtuluş Savaşı bizim için bir ölüm kalım mücadelesi idi. Bu durumun ciddiyeti Mustafa Kemal Paşa’nın “Ya istiklâl, ya ölüm” sözüyle de perçinlenmiştir.

Batılı bir yazarın geçtiğimiz yüzyılda yaşanan değişim ve dönüşümü anlattığı kitabında vurguladığı bir konu var; “Evet, Avusturya-Macaristan, Romanof, Habsburg (ve bizim açımızdan da doğal olarak Osmanlı) hanedanları son buldu, imparatorluklar dağıldı. Ama o imparatorluklardaki kültürel birikim, bu çöküşe çare arayan bir aydın katmanı yetiştirdi.” İşte bu aydınların bizdeki grubu, başta Çanakkale’den başlamak üzere, Galiçya, Sarıkamış, Yemen, Libya cephelerinde günlükler tuttu. Burada ilginç bir durum beliriyor, savaşın kurmay heyetini oluşturan Mustafa Kemal, İsmet, Fevzi, Kâzım Paşa gibi önemli insanların hatıra defterlerinden pek söz edilmez. Anı defterleri genellikle yedek subaylara ve okuma yazması olan askerlere aittir. Kurmay heyeti üyeleri görüşlerini daha farklı belirtmişlerdir. Muhtemelen savaş sırasında yazacak fırsatları da olmadı. Fırsat olur da Polatlı yolundaki Alagöz Karargâh Müzesini gezerseniz Mustafa Kemal Paşa’nın dakikaları nasıl değerlendirdiğine lütfen dikkat ediniz.

Bu yazının ana temasını oluşturan anı kitaplarında, dağılan imparatorluktan cumhuriyete geçişi yaşamış neslin sözü edilen döneme ilişkin duygu ve düşüncelerini, gözlem ve tespitlerini bulmaktayız.

Bu konuya duyduğum ilginin yoğunlaşmasına neden olan kitapların başında Ziya Yergök, İ.Hakkı Sunata, ve Ali Rıza Ülgenalp'in anıları gelmektedir. Gerçek tarih bilgisinin, yazarın dünya görüşüyle örülmüş bir şey olmadığını, yaşanan olayların olduğu gibi aktarıldığı, bu olaylar karşısında hissedilen duyguların okuyucu ile paylaşıldığı kitaplardan edinilebileceğini adı geçen kişilerin anılarını okurken anladım.

Anılarını okuduğum insanların ortak özelliklerinden biri de yaptıklarıyla övünmeyi sevmemeleri. O yüzden bu hatıralar uzun süre yayınlanmadı. Doğal olarak, bu hatıralar eski harflerle tutulmuştu. Ne zamanki eski yazıları okuyabilenler azalmaya başladı ve cumhuriyetin temel değerleri hakkında yeni kuşaklar ayrıntılı bilgi sahibi olmak istediler bu tür yayınlar önem kazandı.

Tarih konuları değerlendirilirken, ele alınan olayın geçtiği dönem mutlaka göz önünde bulundurulmalıdır. Anı kitapları bu açıdan çok değerlidir. Çünkü olayın geçtiği günlerde kaleme alınmıştır. Örneğin, M. Turgut Argun süvari birliklerinden sorumlu veterinerlerden biridir ve İsmet Paşadan çok sitayişkâr söz eder. Halbuki İsmet Paşa günlüğün tutulduğu sırada henüz albaydır. Emekli Tuğgeneral Ziya Yergök'ün Sarıkamış anılarında Enver Paşa hakkında çok önemli bir olaydan söz edilmektedir. Bugün bazı özel amaçlarla parlatılmaya çalışılan kişinin nasıl birisi olduğunu, hiçbir siyasal kaygısı ve önyargısı olmayan anı sahibinin satırlarında görüyoruz.

Konumuzla doğrudan ilişkisi olmamakla birlikte çok önemli bir kitabı bu noktada vurgulamak gerekiyor; Nutuk. Gazi Mustafa Kemal Paşa tarafından 1927 yılı Ekim ayında TBMM'de irat edilen bu söylev adeta o dönemde bu konuda yazılmış bulunan tüm kitapların birlikte değerlendirmesi gibidir.

Atatürk'ün özel kalem müdürü Hasan Rıza Soyak'ın hatıraları da savaş sonrası dönemin perde arkasına ışık tutmaktadır.

Tüm bu kitaplar birlikte değerlendirildiğinde, örneğin lâik bir Türkiye'nin sadece Atatürk'ün kişisel bir hayali olmadığını, silah arkadaşları diyebileceğimiz kuşağın radikal devrimlere düşünsel açıdan hazır olduğunu söyleyebiliriz.

Tarihsel sürecin içinde gözlemci olarak bulunmuş ancak fiilen bir etkisi olmayan yazarlardan da söz etmemek olmaz. Ancak, Faliş Rıfkı Atay; Zeytindağı ile yedek subaylık anılarını Çankaya ile gazetecilik anılarını paylaşan bir yazar olarak her iki tarafta da kendini göstermiş biri olarak istisna teşkil eder.

Keza Kemal Tahir de şahit olduklarını romanlaştıran biridir ve o da tarih okumalarında istisnaî bir yere sahiptir. Yorgun Savaşçı'da Yüzbaşı Cemil üzerinden yapılan tahliller Kurt Kanunu'nda daha da somutlaşır. Kara Kemal'in saklandığı ev yazarın dayısının evidir. Büyük olasılıkla birinci ağızdan dinlediklerini romanlaştırmıştır.

Atatürk başlıklı kitabın yazarı Profesör Ortaylı Siyasal Bilgiler Fakültesini bitirirken tez danışmanımdı. Kendisinden bahsetmeyi bir vefa borcu olarak görüyorum. Kendisi her ne kadar söz konusu kitapta; anı kitaplarının tarih araştırmalarında göz önünde bulundurulmasını sakıncalı bulsa da Atatürk'ün Nutku'nun bir istisna olduğunu belirtir.

Son yıllarda, genç cumhuriyetimiz için büyük önem taşıyan son yüzyıla ait, ekonomi, eğitim, iş dünyası gibi farklı alanlarda yüzlerce kitap yayınlanmıştır. Bu bağlamda eğitimcilerimizin, özellikle Köy Enstitüsü öğretmenlerinin anılarının özel bir yeri vardır.

Son olarak, belli bir mesleğe mensup insanların o alanda tuttukları günlüklerden derlenen anı kitapları o meslekte başarılı olmak isteyen gençler için rehber kitaplardır.

HATIRLIYOR MUSUN? HATIRLAMAMALISIN: SAHTE ANILAR

Herkesin evden aceleyle çıkması gerektiği zamanlarda camları kapatıp kapatmadığını, ocağın hala açık olup olmadığını veya evin anahtarlarını alıp almadığını çokça kontrol ettiği zamanlar olmuştur. Ya da yaşandığına çok emin olunan bir hatıra, bir arkadaşına anlatıldığında, 'yanlış hatırlıyorsun' veya 'bu hiç yaşanmadı ki!' gibi cevaplar vermiş olabilir. Anahtarı alıp almadığını hatırlamak veya kişinin kendi başına gelen bir olayı olduğu gibi hatırlaması neden her zaman düşünüldüğü kadar kolay olmaz? Bu durumun gerçekleşmesine 'sahte anı' adı verilmiştir.

Kişiler, sahip oldukları anıları olduğu gibi hatırlamaktansa zaman içerisinde olayları sonradan yaşadıkları, duydukları ve gördükleri durumlarla ilişkilendirirler. Bu da beynin istemsiz bir şekilde geçmişte yaşadığı olayları olduğundan daha farklı şekilde sunmasına neden olur. 'Sahte anılar' kavramını öne çıkaran çalışmalardan biri Loftus ve Palmer'ın (1974)* gerçekleştirildiği bir araştırmadır. Çalışmada iki deney gerçekleştirilmiştir ve katılımcılara araba kazaları izlettirilip bu arabaların hızları hakkında sorular sorulmuştur. Deney gruplarından birinde de katılımcılar bir hafta sonra tekrar çağırılmış ve onlara bu sefer gerçekleşen kazalarda araba camlarının kırılıp kırılmadığı sorulmuştur. Bu çalışmada önemli farkı ortaya koyan manipülasyon, farklı katılımcılara kazaların şiddetinin tamamen farklı şekillerde sunulmasıdır. Örneğin soru 'Arabalar birbirlerine şiddetle çarptığında hızları ne kadardı?' şeklinde sorulduğu gibi; 'Arabalar birbirlerine dokunduklarında hızları ne kadardı?' şeklinde de sorulmuştur. Araştırmanın sonucunda kazaların daha sert bir şekilde gerçekleştiğini söyleyen ifadelerin bulunduğu cevaplarda arabaların hızları daha yüksek tahmin edilmiştir. Yine, katılımcıları daha şiddetli bir kazaya yönlendiren ifadelerin kullanıldığı koşulda katılımcılar bu sefer bir daha çağrıldıklarında kazada camların kırıldığını belirtmişlerdir. (Aslında hiç kırık cam olmamasına rağmen). Bu çalışma, insanların birebir tanık oldukları olayların dahi, beyinlerinde farklı anlamlarda eşleşmiş ifadelerle hatırlatıldığında, değişebileceğini göstermiştir. İnsanların yaşamadıkları anı hatırlaması ya da yaşadıkları anıları farklı hatırlamalarının birden fazla nedeni olabilir. Bunlardan biri de insanların duygusal durumudur.

Storbeck ve Clore (2005)** tarafından yapılan çalışmada da insanlar farklı duygusal durumlara maruz bırakılmış ve hatırlamalarının ne kadar 'yanlışlık' içerdiğine bakılmıştır. Sonuç olarak, negatif duygu durumlarındaki insanların diğer koşullara göre daha az yanlışlık barındırdığı bulunmuştur.

Kişilerin, hayatları içerisinde gerçekleşen her olayı olduğu gibi hatırlaması aslında insanların kendileri için bekledikleri büyük ve zor bir görevdir. Çünkü günlük yaşamlarda her zaman tekrarlanan, bundan dolayı aslında 'el alışkanlığıyla' yapılan ve farkına bile varılmayan durumlar da söz konusudur. Eğer insanların gün içerisinde gerçekleştirdikleri her şeyi hatırlamaları gerekseydi bu hafızalarında gerçekten hatırlamaya değer bilgi ve anılar için daha az yer bırakmak demek olacaktı. Ayrıca yaşanan her olay için odaklanılan belli başlı noktalar vardır. Bu o anda yaşananların nedeni, bağlamı ve kişilere nasıl hissettirdiği ile bağlantılı olarak değişiklik gösterebilir. Çok sıradan bir günü, canınızın biraz sıkıldığı ve yoğun olduğunuz bir anda hatırlamaya çalışın. Fark etmeseniz bile mutlaka ufak değişiklikler olacaktır. Tüm bunlardan dolayı aslında, bir kişinin veya en başta kendinizin hafızasına güvenmek söz konusu olduğunda bu 'sahte anıların gerçekleşme ihtimalini göz ardı etmemek gerekir.

*Loftus, E. F., & Palmer, J. C. (1974). Reconstruction of automobile destruction: An example of the interaction between language and memory. *Journal of verbal learning and verbal behavior*, 13(5), 585-589.

**Storbeck, J., & Clore, G. L. (2005). With sadness comes accuracy; with happiness, false memory: Mood and the false memory effect. *Psychological Science*, 16(10), 785-791.

Tamam, yalnız kalalım, kendimizi başkalarından soyutlayıp tümüyle inzivaya çekilelim de, yalnızlık insana mahsus değilken ödülümüz ne olacak? Ya da yalnızlık bir çile midir, yoksa ödül nedeni midir?

İnsana en büyük ödül sevgidir, diye düşünülür. Sevmek ve tabii sevilmek, başkası tarafından onaylanmak ve olduğu haliyle kabul edilmek en büyük ödüldür; hele uzun bir yalnızlığın, onaylanmamışlık döneminin sonunda.

Mitolojik efsaneye göre Naxos'lu genç, güzel ve akıllı **Ariadne**, kahraman kral Theseus'u içine düştüğü meşhur labirentten kurtarmıştır. Theseus ona minnettar olacağına, her nedense onu reddeder, hatta bitkin halde ve tek başına bir mağarada uyumaya terk eder^{1,2}. İnsanlar kendilerini zor durumdayken görüp yardım edenleri hiç affetmez ya, o hesap. Su perileri Naiad, Driad ve Echo mağarada uyuyan masum ve iyi kalpli Ariadne'nin çevresinde dolanmakta ve uyuyan yüzündeki sonsuz hüznü izlemektedir. İnsan hiç yalnız değildir, farkına varmasa ve uzaktan da olsa onu izleyen birileri mutlaka olur. Bir süre sonra Ariadne uyandığında yalnız başına olduğunu anlayınca hâlâ hayatta bulunmasını lanetler. Neyse ki sonunda su perilerinden haberi alan şen şakrak Dionysos çıkagelip onu öper ve Ariadne'nin de ona âşık olmasıyla mutlu sona ulaşılır. Ariadne'nin uykulu yalnızlığı ödüllendirilmiştir.

Bir diğer güzel ve masum "Uyuyan Güzel" olan **Brünhilde**'nin kader öyküsü Ariadne'ninkine benzer³. Kuzey Avrupa Mitolojisinin acımasız tanrısı Wotan güzeller güzeli Brünhilde'yi kalkanının üzerine yatırır ve etrafına bir ateş çemberi yapması için eli ve aklı her işe yatkın tanrı Loge'yi görevlendirir. İşbitirici Loge de hemen uykuya yatırılmış olan Brünhilde'yi alev çemberinin içine alır ve dünyadan yalıtır ta ki cesur Siegfried gelip onu öperek derin düşlerinden uyandırana kadar. Kalkanın üstünde alevlerin ortasında tek başına tutsaklığı saf aşk sonlandırır; bu güzel ödül zorunlu yalnızlık çilesine değmesini sağlamıştır doğrusu:

*Denizin üzerinde yaşayan bir kraliçe vardı,
Hiç kimsenin bilmediği bir yerde.
O son derece güzel ve güçlüydü,
Hedefi cesur şövalyenin öpücüğü vurdu; aşk ödüldü.*

Aşk uğruna tecridi göze almak ne yazık ki her zaman beklenen o yaşamsal ödülü getirmeyebilir. Örneğin Etiyopya prensesi **Aida**'nın kaderi baştan makûstur⁴. İnsan düşman ülke Mısır'ın muhafız komutanı Radames'e gönlünü kaptırırsa, kral babası Mısır firavununa yenik düşerse, bir de üstüne kendisi Mısır'da tutsaksa, dahası firavunun kızı malum yakışıklı komutana göz koymuşsa kaderini değiştirmek için elinden ne gelebilir ki? Bu durumda kendisinin ve onun duygularını paylaşan Radames'in el ele tutuşup beraber mezara girmekten başka yapacak bir şeyleri yoktur. Aşk uğruna ölümüne yalnızlık, onlar için en büyük ödüldür.

Tek başına bırakılmak sadece kadınlara mahsustur diye bir kural yoktur elbette; "Mahzun yalnız" kimi zaman da bir erkek olabilir pekâlâ. Sadece, her nedense, gerçek yaşamda olduğu gibi efsanelerde ve öykülerde de yalnızlık erkeklerin olunca, ulvi boyut öne çıkmakta, kadınların olunca, fiziksel acı layık bulunmaktadır. Örneğin **Uçan Hollandalı**'nın öyküsünde: Kuzey denizlerinin bir gemici efsanesine göre Hollandalı kaptan ilahi güçler tarafından kıyamet gününe kadar göklerde dolaşan bir hayalet yelkenli geminin seyrini yönetmeye mahkûm edilmiştir^{5,6}. Hollandalı kaptan ancak her yedi yılda bir yüksek dalgaların kendini sahile atmasıyla karaya çıkabilecek ve bu sırada kendini hiç aldatmayacak bir kadın bulup onunla evlenebilirse üstündeki lanet sona erecektir. Bir kadının onu aldatmayacak olmasının garantisi ise ona kendisini sevdiğini söyledikten sonra bunu kanıtlamak için ölmesidir. Nitekim o sefer yedi sene bittiğinde ona âşık olan genç ve güzel kız Senta denize atlayarak kendisini onun aşkı uğruna

feda edince, Uçan Hollandalı kurtulur, Senta ile birlikte göklere, sonsuz mutluluğa uçarlar. Aslında bir açıdan aşk hem Hollandalıyı yalnızlık çilesinden kurtaran araç, hem de Senta'nın sonu olmuştur. Ne de olsa Hollandalı umutla Senta'yı beklemiş değildir. Yine de ikisi için beraber olmak bir ödül ise, bu umuda diyecek bir şey yoktur. Zaten denilir ki bu efsaneye inanan yüzlerce denizci fırtınalı gecelerde Ümit Burnu'ndan geçerken gökyüzünde Uçan Hollandalı'nın gemisini görürler. Muhtemelen gördükleri, engin denizde yalnızlığın sonunda ödül olarak kıyıya varma ümididir!

Aşk deyince aşkın türlü hallerinden biraz daha söz etmek gerekir, yine bedensel olmayan manevi sevdadan... Misal **Kerem**, hakanın kızı Aslı'nın sudaki aksine vurulur⁷. Ancak hakan baba (beklendiği üzere) evlenmelerine izin vermez. Yine de Kerem elinde saz ile "âşık ozan" misali tüm ülkede onun hayaline ulaşmaya çıkar. Onu sadece rüyasında görür ama orada bile ona erişemez. Aslı'nın aşkına ulaşmaktan başka hiçbir gayesi yoktur. Gönülünün biricik sevdasına kavuşmak için çıktığı uhrevi yolda bir nevi içsel inziva içerisinde. Günlerce yalnız başına yürüyen ve bir gece mezarlıkta yorgunluktan uyuyakalan Kerem uzaktan gelen ve çilesinin bittiğini söyleyen bir kervanın sesiyle uyanır. Ardından aksakallı dedenin sunduğu bir kadeh şarabı içiverince büyük ödüle, manevi biçimde Aslı'sına kavuşur.

Kerem'in yalnız başına çıktığı yol, dünyevi aşk ile uhrevi aşk arasında kararsız kalan trubadur **Tannhäuser**'in çıktığı yola benzer⁸. Yer ile gök arasında kaybolan ruhunu yeniden bulma amacıyla Roma'ya yürüyen Tannhäuser de bir nevi inziva yolculuğu yapar. Bu uzun ve çetin yolda yeterince sındığına, çile çektiğine inanarak af dilemek için Papa'nın

karşısına geçer ancak beklediği olmaz, tam tersine Papa onu lanetler. Tannhäuser'i kurtarmanın tek yolu dünyevi aşkı Elisabeth'in kendisini onun için tanrıya kurban etmesidir. Ancak bu şekilde affedilen ama sevdiğini yitiren Tannhäuser üzüntüyle yıkılıp onun ölü bedeninin üstüne düşer. Dünyevi aşk ile uhrevi aşk arasında kararsız kalan genç adam için inziva tanrı nezdinde ödüle layık bulunmamıştır.

Gelelim bu-güne. Yalnız kalmanın ne iyi ki veya ne yazık ki neredeyse imkânsız olduğu günümüzde ister dünyevi beklentiyle olsun ister de uhrevi, uzun yolları günlerce adımlamak ya da uçakla olsun uçmak ne kelime, tacizkâr cep telefonu ve sosyal medya oldukça tuvalette bile yalnız kalamıyor insan. Yine de yalnız kalmak, aklını toplamak ya da zihninin derinliklerine dalmak herkesin hakkı ve ihtiyacı. Günümüzde batı dünyasında ruhsal inzivanın yerini son derece pratik bir yöntem olan **İzolasyon Tankı**'ı almış durumda! Artık yalnız başına bir yere kapanmak ya da sabır isteyen uzun bir yola çıkmak yerine ılık ve sessiz bir banyo ile de bir iç yolculuğa çıkılabilir. **John C. Lilly**'in 1954'te icat ettiği bu tank, içine özel Kızıl **Deniz tuzu** konulmuş, girenin batmasını engelleyen sıvı ile dolu bir aygıt⁹. Karanlık bir odada bu suya yatıldığında beş duyu algıları (işitme, görme, dokunma, tat ve bir ölçüde koku) engellendiği için başka bir dış uyarı olmaksızın bilincin yalnızlaşarak yoğunlaşmasının sağlanabildiği söyleniyor. Bir zamanların ulvi ve uhrevi amaçların yerini de örneğin NBA (Amerikan Ulusal Basketbol Birliği) maçlarından önce oyuncuların performansını artırmak için zihnen konsantre olmalarını sağlama amacı almış durumda. Bana inanmayan ve isteyen herkes bir Avrupa ülkesine gittiğinde randevu alıp, belli bir ücret karşılığında fazla yorulmadan bu deneyimi edinebilir. Her ne kadar Yoga ve benzeri yöntemlerle meditasyon hala güncelliğini korumaktaysa da anne rahmi misali ılık su dolu küvette meditasyon da oldukça çekici bir seçenek gibi duruyor...

İzolasyon tankına giren bir insanın özüne ulaşma etkisi o andaki bilincinde değil de insanlığın geçmiş bilincine geri dönme etkisi olarak da düşünülebilir. Nitekim tankın mucidi **Lilly**'nin yaşamının anlatıldığı filmde Harvard'lı biliminsanı **Eddie Jessup** şizofreni ve diğer bilinç durumların araştırırken deneyleri bizzat kendisi üzerinde uygulamaya karar vermiştir¹⁰. Tanka girip her çıktığında insanlık evriminde geriye dönmüş, daha ilkelleşmiş hale gelir. Yaşam insanın kendi özünü, çekirdeğini ya aşk ile başkasının aynasında, ya da kendisiyle baş başa kalarak iç aynasında bulma serüvenidir. Yaşam çilesi kendini tanımak, kendisi olmak için çekilir.

Bir gün yaşlı **Peer Gynt**'e nasıl bir insan olduğu sorulur, "çekirdeğini" tarif etmesi istenir¹¹. O da bu sorunun yanıtını düşünerek ormanda bir gün tek başına dolaşırken yerde iri bir soğan görür. Soğanı eline alır, bakar, kendisinin ona benziyor olabileceğini düşünür. Soğanın her bir yaprağı, geçmişinin farklı dönemlerindeki kendisi olabilir diye çekirdeğini bulmak amacıyla yaprakları tek tek soymaya başlar. Ne yazık ki her bir yaprak ona geçmişteki ahlaksızlıklarını, hırsızlıklarını ve yalanlarını hatırlatır. Soğanı soydukça soyar ki en dibinde özüne ulaşabilsin, kendini tanıyabilsin. Ama ne mümkün, soğanın çekirdeği yoktur ki! Peer Gynt'ün elinde etrafa saçtığı soğan yapraklarından başka hiçbir şey kalmamıştır. O zaman kendine yeniden sorması gerekir: "Ben kimim?"

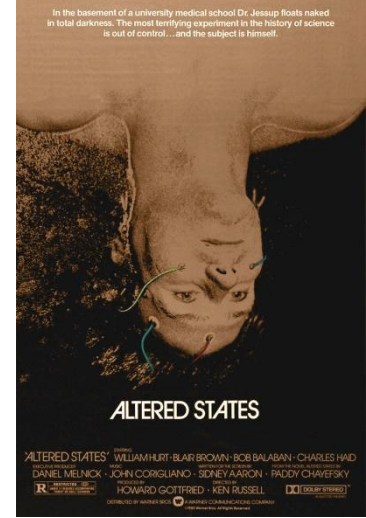
Ned Merrill de kendisine aynı soruyu sorarak geçmişine doğru bir iç-yolculuğa çıkar¹². Yolculuğu bir zamanlar yaşadığı zengin mahallede bir havuzdan diğerine yüzerek yapar. Kendisi yüzmeyi-yaşamayı sevmesine seviyordur ama vardığı her havuzda-anıda yaptığı hatalardan dolayı ne kadar sevilmemiş olduğunu görür. Kendisiyle baş başa kalana kadar belleğinin kendisini ne kadar aldattığını farkına varmamıştır. Gerçekten de insanın geçmişine bakış-iç-yolculuğu her zaman ödül getirmeyebilir; cesaret isteyen bir eziyet olabilir. Yine de belki **Covid-19** günlerindeki "izolasyon tankı" misali inziva çekirdeğimizi buldurup kendimizden hoşnut kalmamıza yol açabilir? İnziva çile ise en büyük ödülü insanın kendisini tanıması olsa gerektir.

Dipnotlar

1. Yunan Mitolojisinde: Aridane ve Theseus:
<https://tr.wikipedia.org/wiki/Ariadne> Erişim: 01.05.2020
Aridane ve Dionysos (Bachus): <https://tr.wikipedia.org/wiki/Dionysos>
Erişim: 01.05.2020
Naiad, Driad ve Echo: <https://en.wikipedia.org/wiki/Nymph> Erişim: 01.05.2020
2. Ariadne auf Naxos (Naxos'lu Ariadne): 2 perdelik opera. Beste: R Strauss, Libretto: H von Hofmannsthal, 1916
3. Die Walküre (Valkürelere): 3 perdelik opera. Beste ve libretto: R Wagner, 1870
4. Aida: 3 perdelik opera. Beste: G. Verdi, Libretto: A. Ghislanzoni, 1871
5. Der Fliegende Holländer (Uçan Hollandalı): 3 perdelik opera. Beste ve libretto: R Wagner, 1843
6. Uçan Hollandalı efsanesinin kaynağı: Kaptan Van Der Decken'in (Davy Jones) yönettiği gemi Ümit Burnunda fırtınaya yakalanır ve batar. Edebiyatta Uçan Hollandalı veya Davy Jones'a gönderme yapılan eserler:
 - a. D. Defoe: Four Years Voyages of Capt. George Roberts, 1726
 - b. T. Smollett: The Adventures of Peregrine Pickle, 1751
 - c. W. Irving: The Flying Dutchman on Tappan Sea, 1855; Adventures of the Black Fisherman, 1822
 - d. S. T. Coleridge: The Rime of the Ancient Mariner, 1834 (şiir)
 - e. R. L. Stevenson: Define Adası, 1883
 - f. H. Melville: Moby Dick, 1851
 - g. C. Dickens: Bleak House, 1853
 - h. J. M. Barrie: Peter Pan, 1904
 - i. Çağdaş: Temel Reis, Sünger Bob, Karayip Korsanları film serisi
7. Kerem: 3 perdelik opera. Beste: A. A. Saygun, Libretto: S. Batu, 1953
8. Tannhäuser: 3 perdelik opera. Beste ve libretto: R. Wagner, 1845
9. İzolasyon tankı veya Deprivasyon-Yoksunluk Tankı: https://en.wikipedia.org/wiki/John_C._Lilly Erişim: 19.05.2020
10. Gerçeğin Ötesinde (Altered States): Sinema Filmi. Yönetmen: K Russel, Senarist: P Chayefsky (kendi romanından), Oyuncular: W Hurt, B Brown, B Balaban, 1980
11. Peer Gynt: Yazan: H. İbsen, 1867; Sahne süitleri olarak besteleyen: E. Grieg, 1875
https://tr.wikipedia.org/wiki/Peer_Gynt Erişim: 19.05.2020
12. Aşıklar (The Swimmer-Yüzücü) Yönetmen: F. Perry, S. Pollack, Senaryo: E. Perry, J. Cheever, Oyuncular: B. Lancaster, J. Landgard, J. Rule, 95dk, 1968

Kaynak

Aydın O'Dwyer P: Opera Kitabı, Akılçelen Kitaplar, Ankara 2015

Fatih Fethi Aksoy-Hasan Hüseyin Aslan

AFACAN VETERİNER KLİNİĞİ

Kliniğe girdiğimizde bizi tarçın karşıladı ama derdini anlatamadı. Seher Hanım meşgul olduğu için çarşıda bir tur atıp tekrar kliniğe geldik.

Afacan Veteriner Kliniği, mahallemizde 1551.Caddede, Atrium İş Merkezinde, iç bölümde, 5 numarada Eylül-2020'de hizmete başlamış.

Sahipleri, karı-koca veteriner olan Seher ve Zeki Afacan. Biz Seher Hanım'la görüştük. Öncelikle neden Çiğdem Mahallesinde açtınız diye sorduk?

- 5 yıl önce Park Sitesine taşındık. Bu bizim üçüncü şubemiz, daha önceki iki şubemizin ardından burada da çok ihtiyaç olduğunu hissettik. Mevcut olan veteriner kliniği de kapanınca açmaya karar verdik. Şimdi üç şubede hizmet veriyoruz.

Hangi okulu bitirdiniz ve nerelerde çalıştınız?

- Ankara Üniversitesi Veterinerlik Fakültesini bitirdik ve 90'lı yıllardan bu yana klinik veteriner hekimliği yapıyoruz. Karı-koca severek bu işi yapıyoruz.

Şu ana kadarki ilgiden memnun musunuz?

- Evet pandemiye rağmen iyi gidiyor. Tanınmaya başladık, daha da iyi olacaktır. Çiğdem Mahallesi genel anlamda eğitilmiş insanlardan oluştuğu için anlamakta zorlanmıyoruz. Eğitilmiş insanlarla çalışmak işimizi kolaylaştırıyor.

Klinikte hangi hizmetleri veriyorsunuz?

- Acil servis hizmetimiz var. Muayene, tedavi, aşı, pet kuaför, tırnak kesimi, eğitim, danışmanlık hizmeti veriyoruz. Ayrıca pet ürünlerinin de satışını yapıyoruz.

Son olarak iletişim bilgilerinizi verir misiniz?

- www.afacanveteriner.com web sayfamız. 0537 2080524 numaralı telefondan bize ulaşabilirsiniz.

Mahallede çok sayıda sokak hayvanı olduğunu da biliyorsunuz, onlarla ilgili ne düşünüyorsunuz?

- Evet oldukça fazla kedi ve köpek var. Ama bir o kadar da gönüllüler var. Biz gönüllülere sokak hayvanları için her konuda yardımcı olmaya ve ücretleri en alt seviyede tutmaya çalışıyoruz.

Afacan Veteriner Kliniğine Mahallemize hoş geldiniz diyoruz.

TURYAP EMLAK

Turyap Emlak mahallemizde 20 yıldan fazladır hizmet veren bir esnafımız. İşletmecisi Bayram Dalmızrak bayrağı 01.01.2021 tarihinde devretmiş. Yeni işletmecileri Mehmet Sadık Kılıç ve Gülistan Kılıç.

Bankacılık ve finans sektöründe yıllarca hizmet veren çift, sonrasında tecrübelerini gayrimenkul sektöründe kullanmaya karar vermişler.

Sadık Bey'e neden Çiğdem Mahallesi'ni tercih ettiklerini sorduk.

- Ankara Fen Lisesi mezunuyum ve o yıllardan beri

Çiğdem Mahallesi'nin gelişimini takip ediyorum. Kendi evim de ,Çukurambar'da, Çiğdem sakin ve huzurlu bir mahalle ve gelişime açık. Bu yüzden tercihimiz burası oldu. Turyap'ın kurumsal yapısını ve mahalledeki bilinirliğini de dikkate aldık."

Atrium İş Merkezinde 8 numarada hizmet veren firma her türlü konut ve işyeri kiralama, satış ve danışmanlık hizmeti veriyor. Bünyesinde 2 personel çalıştıran Kılıç çiftine mahallemize hoş geldiniz diyoruz.

Turyap Emlak iletişim bilgileri: cigdem@turyap.com.tr - 0312 2869972 – 0530 1010419

Boşluğa hangi rakam gelecek?

(Çözümü gelecek sayıda)

Park Sitesinin inşaatının devam ettiği, çevresinin tamamen boş olduğu günlerde çekilmiş, tam 29 yıl öncesine ait bir fotoğraf.

Bu fotoğrafı, kayınvalidem ve rahmetli kayınpederim Yeni Esenkent Sitesinde otururlarken tam 29 yıl önce, 11.05.1992 tarihinde onların balkondan çekmiştim. Arkada görülen binaların, 1550/1. Cadde ve 1593. Sokak arasında bulunan Ufuk Apt. ve Doğan Apt.'nin olduğu sitesinin binaları olduğunu düşünüyorum.

Suat ILGAZ

* Eski Çiğdem Mahallesi fotoğraflarınızı bizimle paylaşırsanız seviniriz.

ÇİĞDEMİM DERNEĞİ EĞİTİM DESTEĞİ/BURS PROJESİ

**SİZLERİN KATKILARIYLA DEVAM EDEN PROJEMİZDE BU DÖNEM
4'Ü LİSE ÖĞRENCİSİ OLMAK ÜZERE 29 ÖĞRENCİYE 9 AY
BOYUNCA 250 LİRA DESTEK VERDİK.**

**PROJE KAPSAMINDA BUGÜNE KADAR 96 FARKLI GENCİMİZE
DESTEK OLDUK.**

**PROJEYE İSTEĞİNİZ ZAMANDA VE İSTEDİĞİNİZ
MİKTARDA DESTEK OLABİLİRSİNİZ.**

**Bağışlarınızı makbuz karşılığında derneğimize veya
T.İş Bankası Çukurambar Şubesinde bulunan dernek
hesabımıza gönderebilirsiniz.**

4379 – 0001560

TR73 0006 4000 0014 3790 0015 60

**Çiğdem Mah. 1551.Cadde No:14-A Çankaya-Ankara
Tel: 2852047 0530 6609583 www.cigdemim.org.tr**

ÇİĞDEM EĞİTİM, ÇEVRE VE DAYANIŞMA DERNEĞİ

MİSYON (ÖZ GÖREV)

Mahalleli olma kültürünü yaygınlaştırarak;
mahalle sakinlerinin yaşam kalitesini
yükseltmek ve karar alma süreçlerinde etkili
olmak.

VİZYON (ÜLKÜ)

Mahalleli olma ve dayanışma kültürünün etkin
olduğu, bölgesel ve ulusal karar alma
süreçlerinde etkili olan, yaşam alanlarıyla farklı
özellikteki bireylerin (yaş, cinsiyet, engelli)
mutlu olduğu bir mahalle olmak.

Değerlerimiz

Şeffaf: Dernek, karar ve uygulamaları ile ilgili her türlü bilgi ve belgeyi paylaşır.

Gönüllü: Derneğin tüm çalışmaları gönüllülük esasına dayanır.

Dayanışmacı: Dernek, uygulamalarında; çevreye ve toplumsal olaylara duyarlı, yardımsever, paylaşımcı ve özverili bir yaklaşım sergiler.

Ön yargısız: Dernek tüm uygulamalarında önyargısız davranır. Farklı fikir, görüş ve önerilere açıktır.

Siyasi partilere karşı tarafsız ve bağımsız: Dernek, farklı siyasi görüşlere saygılıdır, eşit mesafede durur.

Katılımcı: Dernek, kararlarını katılımcılık anlayışı (ilgili tüm taraflar, kadınlar, çocuklar, engelliler, yaşlılar vb.) ve uzlaşi ile alır. Misyon, vizyon ve değerleri doğrultusunda toplumsal karar alma mekanizmalarına katılır. Mahalleyi ilgilendiren her konudaki kapsamlı çalışmayı, ortak anlayış, işbölümü, yetki ve sorumlulukları belirleyip kabul gördükten sonra yurttaşlık bilinci ile ele alır.

Öncü: Dernek örnek uygulamaları ile toplumda ve çevresinde öncü bir rol üstlenir.

Öğrenen Bir Organizasyon: Değişim ve gelişime açıktır, bunun için tüm fırsatları değerlendirir.

Mahalleli olmak demek; Mahalleli olma ruhuyla (dayanışma, birlikte yapma, hareket etme ve iyi komşuluk), örgütlü yapıyla, tüm karar süreçlerine dahil olmak, mahallesinin yaşam kalitesini yükseltirken otoritelere ve diğer örgütlenmelere yardımcı olmak.